Утвърждавам:
Елена Кисьова – Директор

ПРАВИЛНИК
за дейността
на СУ "Черноризец Храбър"

гр. Пловдив

за учебната 2026/ 2027 година

Приет с Протокол № 13 от ПС на 13 септември 2016 г.

Актуализиран с Протокол №10 от ПС на 10.09.2026 г.

ГЛАВА ПЪРВА

Общи положения

Чл. 1. С този правилник се уреждат онези положения от устройството, дейността и вътрешния ред на СУ „Черноризец Храбър", които не са регламентирани с разпоредби на нормативните актове от по-висок ранг или пък имат нужда от специфично третиране.

Чл. 2. Този правилник определя правилата за училищен живот и труд за всички членове на училищната общност. Той е средство за гражданско образование и поощрява поемането на отговорност.

Чл. 3. Правилникът е задължителен за директора, заместник-директора, учителите, учениците и служителите в СУ „Черноризец Храбър" гр. Пловдив, както родителите и всички лица, намиращи се на неговата територия.

Чл. 4. (1). Записването в СУ „Черноризец Храбър" включва задължението да се спазва този правилник, който се разяснява и коментира в първите две седмици на учебната година пред всички ученици от класните ръководители, както и с родителите на първата за учебната година родителска среща.

(2). (Изменена, считано от 14.09.2021 г). Подписът на родителя или настойник в справка декларация от проведена родителска среща или посредством попълване на гугъл формуляр, удостоверява познаването му и ангажимента да го спазват.

Чл. 5. Дейността на СУ "Черноризец Храбър" като част от системата на училищното образование се регулира от единни държавни образователни стандарти.

(2). (Нова, считано от 14.09.2022 г). СУ „Черноризец Храбър" работи с лични данни по смисъла закона за защита на личните данни.

(3). (Нова, считано от 14.09.2022 г). Видеонаблюдението е част от личните данни на учениците и може да се използва за целите на сигурността в училището. То се осъществява от служители, определени от директора при строго определен ред.

(4). (Нова, считано от 26.03.2025 г.). На територията на училището и прилежащите му части изрично се забранява притежаването и използването на електронни цигари, вейпове и наподобяващи на тях устройства.

ГЛАВА ВТОРА

Раздел I

Устройство и дейност

Чл. 6. СУ „Черноризец Храбър" издава удостоверение за завършен начален етап, свидетелство за основно образование, диплома за средно образование и свидетелство за професионална квалификация.

Чл. 7. СУ „Черноризец Храбър" е общинско училище, с цел оптимизиране на организацията на работа в него са обособени три етапа:

- начален етап на основно образование / I – IV клас/,
- прогимназиален етап / V–VII клас/
- първи гимназиален етап, / VIII –IX клас /
- втори гимназиален етап /X – XII клас.

Чл. 8. Училището се финансира от:

- средства по бюджета, разпределени от кмета на СО по формула, утвърдена от СОС;
- собствени приходи от:

- а. дарения и целеви средства;
- б. инициативи на Училищното настоятелство.

Чл. 9. Образователно-възпитателният процес се организира чрез дневно обучение, което се осъществява в границите на установения учебен ден.

Чл. 10. Според степента на подготовката си учениците се организират в паралелки от I до XII клас.

Раздел II
План- прием

Чл. 11. Училищният план-прием в СУ „Черноризец Храбър“ се определя от директора въз основа на анализ на броя на учениците в населеното място, училищната мрежа, държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечно осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и съобразно информационната система и стратегията на общината.

Чл. 12. Училищният прием на СУ „Черноризец Храбър“ се определя за всяка предстояща учебна година, като посочва;

1. броя на паралелките в I и V клас;
2. броя на местата, в паралелките в I и V клас съобразно стандарта за физическа среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и стандарта за финансирането на институциите.
3. промяна броя на паралелките в останалите класове и свободните места в тях;
4. класове, за които се предвижда целодневна организация на учебния ден;

Чл. 13. (1) (Отменена, Нова, в сила от 11.09.2019) Приемът в I клас се извършва чрез електронно централизирано класиране на ученици, съгласно критерии и условия на Наредба на Общински съвет - гр. Пловдив

(2) (Отменена, Нова, в сила от 11.09.2019) Приемът в V клас се извършва, съгласно следните критерии:

1. НВО по български език или математика в IV клас, в зависимост от паралелката;
2. (Изменена, в сила от 14.09.2023) Спечелени награди от общински, областни и национални олимпиади, състезания и конкурси.
3. (Изменена, в сила от 14.09.2023) При равен брой точки за последното място в паралелката, класира се ученикът с по висок резултат от НВО по другия предмет.

(3) Определените критерии следва да служат като основание за предпочитане на един кандидат пред друг, независимо от датата на подаване на документи за записване. Допълнително Педагогическия съвет може да обсъди и приеме и други критерии.

Чл. 14. (1) Училищният план-прием за предстоящата учебна година се утвърждава със заповед на директора в срок до **30 март** след становище на обществения съвет и се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 15. (1) В 1. клас постъпват деца от 7 години, навършени в съответната календарна година. Децата постъпват в 1. клас по молба на родителите си. Деца, навършили 6 години, могат да постъпят в I клас по преценка на родителите или настойниците им, ако физическото и умственото им развитие позволява това.

(2) Изборът по ал. 1 за малолетните се извършва вместо тях и от тяхно име от техните родители, а за непълнолетните – от учениците със съгласието на техните родители.

(3) Родителите, подали заявления след определения с графика срок, подават документи за записване в паралелка, в която има свободни места.

(4) Подборната процедура на база прослушване или проверка на способности за прием в I клас не се извършва.

(5) Разпределението на учениците по паралелки се извършва със заповед на директора на училището.

Чл. 16. (1) В VIII клас на СУ „Черноризец Храбър“ се приемат ученици по утвърден държавен план-прием, въз основа на резултатите от Националното външно оценяване, които се включват като балообразуващ елемент.

(2) Професионалното обучение и професионалното образование се осъществяват по професии, включени в Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

(3) Професионалното образование и обучение на ученици се осъществява по рамкови, типови и училищни учебни планове, които се разработват и утвърждават при условията и по реда на Закона за предучилищното и училищното образование.

(4) Придобиването на професионална квалификация в системата на професионалното образование и обучение се регламентира с рамкови програми, утвърдени от министъра на образованието и науката.

(5) Професионалното образование и обучение на ученици се осъществява по рамкови, типови и училищни учебни планове, които се разработват и утвърждават при условията и по реда на Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл. 17. За определените с държавния план-прием места в VIII клас на СУ „Черноризец Храбър“ могат да кандидатстват ученици, които успешно са завършили основно образование в годината на кандидатстването, както и лица, които не са по-възрастни от 17 години, навършвани в годината на кандидатстване.

Чл. 18 (1) Балът за класиране на учениците след завършено основно образование, се формира като сбор от следните елементи:

1. броят точки от националното външно оценяване по български език и литература и по математика, като по решение на педагогическия съвет на приемащото училището, се избира или удвояване на двата резултата от националното външно оценяване или утрояване на един от резултатите от националното външно оценяване

2. оценките по два предмета, изучавани в VII клас от свидетелството за основно образование, превърнати по скала в точки.

(2) Над утвърдения план-прием се приемат близнаци, когато единия от тях е приет по реда и условията за приемане на ученици в VIII клас.

Раздел III

Преместване на ученици

Чл. 19. (1) Преместване на ученик е всеки случай на постъпване в друга паралелка на училището или в друго училище извън училищния план-прием и държавния план-прием.

(2) Преместването на ученик не води до промяна на формата на обучение.

Чл. 20. (1) В СУ „Черноризец Храбър“ могат да се преместват ученици при наличие на свободни места в паралелката.

(2) Нова, (В сила от 14.11.2018 г.) В паралелка с ученик/ученици със СОП с тежки увреждания и/или поведенчески прояви, броят на учениците може да е по-малък от този в останалите паралелки.

(3) Нова, (В сила от 14.11.2018 г.) При случаите на ал. 2, броят на учениците в паралелката могат да се запълват до максималния, когато учениците със СОП се обучават в индивидуална форма или се обучават изнесено в ЦСОП.

Чл. 21. (1) За свободни места се считат местата до утвърдения училищен и държавен план-прием, които включват:

1. незаетите места;

2. освободените през учебната година места.

(2) Свободните места се обявяват в тридневен срок от освобождаването им на сайта на училището и в регионално управление на образованието.

Чл. 22. Учениците от I до VI клас могат да се преместват в СУ " Черноризец Храбър" през време на цялата учебна година при наличие на свободни места.

Чл. 23. (1) Учениците от VII до X клас, включително, могат да се преместят в СУ "Черноризец Храбър", но не по-късно от 30 учебни дни преди приключване на всеки учебен срок.

(2) в XI клас не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок по същия профил/професия, при условие, че задължителните профилиращи/професионални предмети са еднакви или по същата специалност от професия.

(3) в XII клас, не по-късно от 30 учебни дни преди края на първия учебен срок по същия профил/професия, при условия, че задължителните профилиращи/професионални предмети са еднакви или по същата специалност от професия.

Чл. 24. При различие между училищния учебен план и учебния план по които са се обучавали, учениците полагат приравнителни и при условия и по ред, определени в заповед на директора.

Чл. 25. Ако кандидатите за свободните места са повече от обявените места, в паралелката се записват учениците, успешно положили приравнителни изпити.

Чл. 26. (1) Учениците се преместват при спазване на условията и ред посочени в чл. 188 от Наредба за организация на дейностите в училищното образование.

ГЛАВА ТРЕТА

Организация на училищното обучение

Раздел I - Организационни форми

Чл. 27. СУ „Черноризец Храбър" може да организира обучение в дневна, индивидуална, самостоятелна и комбинирана форма на обучение.

Чл. 28. (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от Екипа за подкрепа за личностно развитие за:

1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
2. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
3. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
4. лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
5. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 от ЗПУО;
6. ученик със специални образователни потребности.

(3) За записване или промяна на формата на обучение за конкретна учебна година ученикът при условията на чл. 12, ал. 2 на ЗПУО, подава заявление до директора на училището.

(4) За записване на ученика в индивидуална, самостоятелна, дистанционна и комбинирана форма на обучение директорът на училището издава заповед.

(5) *Отменена*

(6) *Отменена*

(7) (Нова, в сила от 11.09.2020, изменена, в сила от 14.09.2021 г.) Преминаване към обучение в електронна среда от разстояние за отделен ученик се допуска по здравословни причини в случаите, ако отсъствието му е за период до 30 дни, разполага с необходимите технически и технологични възможности.

Чл. 29. (1) Ученици, които се обучават в дневна, вечерна, задочна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или в комбинирана форма на обучение, могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.

(2) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, когато се преминава:

1. от дневна, вечерна и задочна в индивидуална, самостоятелна, дистанционна или в комбинирана форма на обучение;
2. от вечерна и задочна в самостоятелна форма на обучение при разформироване на паралелка;
3. от дневна във вечерна форма на обучение;
4. от комбинирана в дневна форма на обучение;
5. от индивидуална по чл. 36, ал. 2, т. 1 и т. 3 към дневна, вечерна, комбинирана и дистанционна форма на обучение.

(3) Обучението чрез работа (дуалната система на обучение) се организира:

1. в паралелки и/или групи - при обучението в училището, и
2. за отделен ученик или в групи - при практическото обучение в реална работна среда.

(4) Обучението чрез работа (дуалната система на обучение) се организира в СУ „Черноризец Храбър“ във втория гимназиален етап за ученици, които са навършили 16 години.

Чл. 30. (1) В дневна форма на обучение се обучават ученици от I до XII клас, организирани в паралелки и групи в учебни часове от 8,00 до 17,30 часа в учебните дни.

(2) Дневната форма на обучение се организира за паралелки или групи в учебни часове през учебния ден и включва обучението на учениците по учебни предмети или модули.

(3) В дневната форма на обучение се включват и дейностите по целодневна организация на учебния ден, спортните дейности и часа на класа.

Чл. 31. (1) Индивидуалната форма на обучение включва индивидуални учебни часове и текущо оценяване или изпити за определяне на срочна или годишна оценка.

(2) Индивидуалната форма на обучение може да се организира за:

1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна, вечерна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни;
2. ученици, които по семейни причини желаят да завършат в други срокове обучението си за един или повече класове;
3. ученици с изявени дарби;
4. ученици със специални образователни потребности при условията на чл. 107, ал. 4 от ЗПУО;
5. ученици в случаите по чл. 107, ал. 2, т. 1 – 4 от ЗПУО;

(3) Директорът на училището изработва и утвърждава индивидуален учебен план.

Чл. 32. Ученици, които следва да се обучават в индивидуална, самостоятелна или комбинирана форма на обучение, подават писмено заявление до директора на училището.

Чл. 33. (1) Комбинираната форма на обучение включва обучение при условията и по реда на дневна форма и индивидуално обучение по един или няколко учебни предмета от училищния или индивидуалния учебен план.

(2) Комбинираната форма на обучение може да се организира за:

1. ученик със специални образователни потребности;
2. ученик с изявени дарби;
3. ученик в класовете от основната степен на образование, преместен в училище, в което не се изучава чуждият език, който ученикът е изучавал преди преместването си, при условие че в населеното място няма училище от същия вид, в което този език да се преподава;

4. ученик в VII клас, преместен в училище, в което не се изучава учебен предмет от разширената подготовка, който ученикът е изучавал преди преместването си, ако преместването се извършва след началото на втория учебен срок.

(3) Комбинираната форма на обучение по ал. 2. т. 1 се осъществява:

1. съобразно индивидуалното развитие на ученика, като е подходяща за ученици от аутистичния спектър; ученици с множество увреждания или друго състояние, което води до трудности в обучението при условията на дневна форма на обучение.

2. за ученици със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални учебни програми, чиито родители/настойници и с решение на ЕПЛР са заявили това желание пред директора на СУ „Черноризец Храбър“, и за които е изразено такова становище от екипа по чл. 188, ал. 1 от ЗПУО.

6. индивидуалното обучение може да се провежда за не повече от 30% от броя на учебните часове по учебните предмети от съответния учебен план, по който се извършва обучението в комбинирана форма.

(4) Комбинирана форма на обучение по ал. 2. т. 2 може да се осъществява по един или няколко учебни предмета, по които ученикът е показал трайни способности и постижения, надвишаващи постиженията на неговите връстници, удостоверени с документи, доказващи класиране на призови места на национални и международни състезания и конкурси.

(5) (Нова, в сила от 27.10.2020) Обучението в дистанционна форма може да е синхронно или несинхронно.“

(6) (Нова, в сила от 27.10.2020) При синхронното обучение в дистанционна форма дистанционните учебни часове включват синхронен урок и синхронно взаимодействие на учителя с ученика, както и синхронна текуща обратна връзка за резултатите от обучението.

(7) (Нова, в сила от 27.10.2020) Несинхронно е обучението в дистанционна форма, когато дистанционните учебни часове включват наблюдение на урок, без взаимодействие с учителя и с останалите ученици.

(8) Самостоятелната форма на обучение включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(9) Самостоятелната форма на обучение може да се организира за:

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

2. ученици в задължителна училищна възраст - по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 12, ал. 2 ЗПУО, след решение на експертна комисия, създадена към регионалното управление на образованието;

3. ученици с изявени дарби;

4. лица, навършили 16 години.

(10) При самостоятелна форма на обучение се прилага избран от ученика утвърден училищен учебен план.

(11) Заявлението за записване в самостоятелна форма на обучение може да се подаде и до 20 учебни дни преди изпитна сесия, определена в правилника за дейността на училището, с изключение на учениците в задължителна училищна възраст.

(12) Изпитите по учебните предмети от училищния учебен план са организирани в сесии, както следва:

1. редовна сесия – месец януари;

2. редовна сесия – месец април;

3. поправителна сесия – месец юли.

(13) За лицата по ал. 9, т. 4 се допуска обучение за завършване на два класа в една година, ако са заявили това свое желание при подаване на заявлението си. Те полагат изпити за следващ клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

(14) Редовните изпитни сесии за учениците по ал. 9, т. 2 се организират в края на всеки учебен срок.
(15) За учениците по ал. 9, т. 2 в съответствие с чл. 112, ал. 7 ЗПУО експертната комисия към регионалното управление на образованието, в която се включва и представител на Агенцията за социално подпомагане, осъществява контрол на всеки учебен срок на организацията и начина на провеждане на изпитните сесии и на резултатите от тях.
(16) Учениците по ал. 9, т. 2, които не са положили успешно в рамките на една учебна година два и повече изпита за определяне на годишна оценка по учебните предмети от училищния учебен план, продължават обучението си при спазване на изискванията на ЗПУО в друга форма на обучение, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.
(17) Самостоятелна форма на обучение не може да се организира за ученици по чл. 49, ал. 2, т. 1 ЗПУО.

Раздел II

Организация на обучението в училището

Чл. 34. Училищното обучение се организира в последователни класове.

Чл. 35. (1). В зависимост от броя на приетите ученици класовете се разделят на паралелки.

(2). Разпределението на учениците по паралелки се извършва от директора на училището.

(3). В началото на учебната година директорът назначава със заповед класните ръководители на всички паралелки.

(4). Класният ръководител организира и провежда часа на класа.

Чл. 36. (1).В зависимост от броя на учениците в класовете и подадените заявления, се определят и групи за ЦОУД.

(2). Разпределението на учениците в ЦОУД се извършва от директора на училището.

(3). В началото на учебната година директорът назначава със заповед учителите на всички групи ЦОУД.

(4).Учителят ЦОУД организира и провежда дейностите по самоподготовка, занимания по интереси и организиран отдих и спорт.

(5) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) Ученик се отписва от група за ЦОУД при преместване в друго училище и/или при подадено заявление от родител.

(6) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) Последователност на процедурите за интервенция при поведенчески прояви на учениците:

1. Уведомяване на родителите на учениците за възникнал инцидент с ученика;
2. Провеждане на консултации с участниците в инцидента и родителя от учител, психолог, педагогически съветник;
3. При повторение на проблемното поведение и при проведени консултации, които не дават резултат, се предприемат следните мерки:

3.1. организира се екипна среща с учител/ учител ЦОУД, психолог и педагогически съветник, на която се задължава родителя да осигури съдействие (подкрепа) на училищната институция, чрез дейности определени в праеилника на училището, както следва:

3.1.1. осигуряване присъствие от страна на родителя/представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, по време на учебните занятия;

3.1.2. олекотяване присъствения режим чрез освобождаване на ученика от групата за ЦДО;

3.2.При възникнал инцидент, по преценка на учителя, родителят следва своевременно да осигури своето присъствие в училище, за да поеме грижа за детето си.

Раздел III

Учебно време

Чл. 37. (1) Училищното образование се организира в учебни години, които включват учебно и неучебно време.

(2) Учебната година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември. В случай, че 15 септември, е почивен ден, тя започва на първия следващ работен ден.

Чл. 38. (1) Учебното време за всички форми на обучение, с изключение на самостоятелната, се организира в учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове.

Чл. 39. (1) Учебната година включва два учебни срока.

(2) **(Изменена, в сила от 15.09.2025)** Продължителността на първия учебен срок е между 17 и 18 учебни седмици

(3**) (Изм., в сила от 15.09.2025)** За всяка учебна година продължителността на първия учебен срок е в зависимост от междусрочната ваканция, така че ваканцията да съвпада с началото или края на работната седмица.

(4) **) (Изм., в сила от 15.09.2025)** Продължителността на втория срок се определя със заповед на министъра на образованието и науката по чл. 104, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Чл. 40. (1) Учебната седмица е с продължителност 5 учебни дни и съвпада с работната седмица.

(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

Чл.41. (1) **(Изменена, в сила от 20.03.2024)** Учебният ден започва от 8,00 часа и приключва в 17,30, като включва учебните часове и почивките между тях.

(2) С цел осигуряване на безопасен и организиран достъп до училищната сграда, учениците от начален етап влизат и излизат през вход „Запад“, а учениците от прогимназиален и гимназиален етап – през вход „Изток“. Спазването на определения пропускателен режим е задължително за всички ученици, с изключение на учениците от прогимназиален и гимназиален етап, имащи първи и последен учебен час в нов STEM център (кабинети математика и химия и ООС).

(3) Организацията на учебния ден е полудневна и целодневна.

Чл. 42. (1) Продължителността на учебния час за всички видове подготовка е:

1. тридесет и пет минути - в I и II клас;
2. четиридесет минути - в III–IV клас и V–XII клас;

(2) Продължителността на учебния час по ал. 1, т. 1 - 3 се отнася и за часа на класа и за часа за организиране и провеждане на спортни дейности.

Чл. 43. (1) При непредвидени и извънредни обстоятелства продължителността на всеки учебен час по чл. 44, ал. 1 може да бъде намалена до 20 минути от директора на училището със заповед.

(2) В случаите и по реда на ал. 1 директорът може да намалява и продължителността на самоподготовката, дейностите по интереси и отдих и спорт при целодневна организация на учебния ден.

Чл. 44. (1) След всеки учебен час се осигурява почивка на учениците.

(2) Почивките между учебните часове в училището се определят от директора и са с продължителност, както следва: между учебните часове са 10 минути. Почивката за учениците от начален етап на обучение е след втория учебен час и е 30 мин. Почивката за учениците от прогимназиален и гимназиален етап на обучение е след третия час – 30 минути.

(3) Последователни учебни часове може да се организират без почивка между тях след решение на педагогическия съвет на училището.

(4) (Нова, в сила от 27.10.2020) Последователни учебни часове с почивка между тях може да се организират по решение на педагогическия съвет на училището и като временна мярка, но за не

повече от два учебни часа, с цел осигуряване на почивка по различно време на учениците от различните паралелки и за ограничаване на контактите и струпването между тях.

Чл. 45. (1) Учебните часове от раздел А и Б от училищния учебен план се разпределят за всяка отделна паралелка за всеки учебен ден от учебната седмица в седмично разписание.

(2) Седмичното разписание се разработва в съответствие с изискванията на министъра на здравеопазването и се утвърждава със заповед от директора на училището, не по-късно от 3 дни преди началото на всеки учебен срок.

(3) В седмичното разписание извън броя на задължителните учебни часове се включва и часа на класа.

(4) Учебният час за спортни дейности се включва в седмичното разписание извън броя на задължителните учебни часове съобразно организацията на учебния ден, паралелките или групите и спортната база в училището.

Чл. 45 а (Нов, в сила от 27.10.2020) (1) Когато поради извънредни обстоятелства присъственият образователен процес в училището е преустановен, след заповед на министъра на образованието и науката обучението на учениците, записани в дневна, вечерна, задочна, индивидуална и комбинирана форма на обучение, се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(2) Когато поради извънредни обстоятелства, присъственият образователен процес в училището е преустановен само за отделна паралелка, след заповед на директора на училището, обучението на учениците в нея се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии.

(3) По заявление на ученика, подадено при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и след заповед на директора на училището, при наличие на необходимите технически и технологични условия, обучение от разстояние в електронна среда за не повече от 30 учебни дни може да се осъществява и за ученик, записан в дневна, индивидуална или комбинирана форма на обучение, който по здравословни или други уважителни причини, удостоверени с документ, не може да посещава училище.

(4) При обявена извънредна епидемична обстановка, когато присъственият образователен процес в училището не е преустановен, при наличие на необходимите технически и технологични средства, обучението в дневна, индивидуална или комбинирана форма от разстояние в електронна среда може да се извършва за отделен ученик за повече от 30 учебни дни до края на извънредната епидемична обстановка:

1. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето му;
2. ако поради здравословни причини, удостоверени с медицински документ, присъствието на ученика в училище поставя в риск живота или здравето на лица, с които той живее на един адрес;
3. по избор на ученика или родителя при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО и след разрешение на началника на регионалното управление на образованието.

(5) Ученикът самостоятелно си осигурява необходимите технически и технологични условия за участието в обучението от разстояние в електронна среда, а когато той е непълнолетен – те се осигуряват от родителите му.

Чл. 45 б (Нов, в сила от 27.10.2020) (1) Обучението от разстояние в електронна среда включва дистанционни учебни часове, самоподготовка, текуща обратна връзка за резултатите от обучението и оценяване.

(2) Обучението по ал. 1 се осъществява синхронно, а при невъзможност – несинхронно.

(3) При синхронно обучение от разстояние в електронна среда дистанционните учебни часове включват синхронен урок и синхронно взаимодействие на учителя с ученика.

(4) При несинхронно обучение от разстояние в електронна среда дистанционните учебни часове включват наблюдение на урок, без взаимодействие с учителя и с останалите ученици.

(5) В случаите по ал. 3 и 4 текущата обратна връзка за резултатите от обучението и текущото оценяване се осъществяват при синхронно взаимодействие на учителя с ученика от разстояние в електронна среда индивидуално или в група.

Чл. 45 в (Нов, в сила от 27.10.2020) (1) За обучение от разстояние в електронна среда в случаите по медицински причини или по избор на ученика и родителя, ученикът при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО подава заявление до директора на училището. Към заявлението се прилага декларация от родителите за осигурени условия за провеждане на обучението и/или медицински документ.

(2) При възможност училището да осигури обучение от разстояние в електронна среда директорът информира родителя за това не по-късно от следващия работен ден след подаване на заявлението или в същия срок изпраща документите на началника на РУО за проучване на възможностите друго училище да осигури обучението.

(3) За включване на ученика в обучение от разстояние в електронна среда директорът на училището, в което е записан ученикът, издава заповед.

(4) С декларацията родителят се задължава:

1. да осигури необходимите технически и технологични условия за пълноценно участие в обучението;

2. да поддържа редовна комуникация с училището, което организира обучението му от разстояние в електронна среда, и да се осведомява за участието, успеха и развитието на ученика;

3. да съдейства за спазването на правилата за провеждане на обучението в училището, което организира обучението му от разстояние в електронна среда;

4. да осигури редовното участие на ученика и своевременно да уведомява училището, което организира обучението му от разстояние в електронна среда, за отсъствие на ученика по уважителни причини;

5. да подпомага процеса на самоподготовка на ученика и да съдейства за изграждане на навици за самостоятелно учене.

(5) Обучението от разстояние в електронна среда се прекратява:

1. по желание на ученика при условията на чл. 12, ал. 2 от ЗПУО;

2. при повече от 5 учебни дни, в които ученикът е отсъствал без уважителни причини или не е бил ангажиран с процеса на обучение;

3. при неизпълнение на поетите от родителя с декларацията по чл. 40г, ал. 1 и по чл. 40д, ал. 1 задължения.

Чл. 45 г *Отменена*

Чл. 45 д (Нов, в сила от 14.09.2021) **(1)** Обучението в гимназиален етап се реализира чрез модела 1:1.

(2) СУ „Черноризец Храбър“ предоставя на учениците в гимназиален етап за целите на обучението електронни устройства (chromebook) за времето на обучение през учебната година. Ученикът връща изправно устройство в края на учебната година

(3) Родителите на учениците попълват протокол за получаване на електронното устройство и сключват застрахователна полица с посочена от училището застрахователна компания.

(4) При наложена санкция на ученика за нарушаване на Правилника за дейността на училището, устройството се отнема за срока на действието на санкцията.

(5) Учениците ползват устройството с техните ученически профили @cherhrab.com за единен достъп до учебни ресурси и сътрудничество навсякъде и по всяко време.

Чл. 46. (1) За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото седмичното разписание разпределение на учебните часове при:

1. разместване на часове за определени дни по указания на министъра на образованието и науката и/или началника на регионалното управление на образованието (РУО) във връзка с провеждане на национални и регионални външни оценявания;

2. разместване на часове във връзка с осигуряване на заместване на отсъстващи учители;

3. необходимост от провеждане на два последователни учебни часа по един и същ учебен предмет в рамките на учебния ден, които не са предвидени в седмичното разписание за провеждане на класни работи.

(2) Временните разместванията в седмичното разписание се поставят на информационните табла в училище.

Чл. 47. Неучебното време включва:

1. официалните празници по чл. 154, ал. 1 от Кодекса на труда;
2. ваканциите;
3. обявените за неучебни дни със заповед на министъра на образованието;
5. Директорът на СУ „Черноризец Храбър“, след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието.

Чл. 48. През учебната година учениците ползват есенна, коледна, междусрочна, пролетна и лятна ваканция.

Чл. 49. (1) Съобразно очакваните резултати от обучението по отделните учебни предмети по време на учебната година учениците може да участват в организирани прояви, изяви и мероприятия и организирано да посещават природни обекти, обществени, културни и научни институции при спазване на следната процедура:

(2) За провеждане на организираното посещение или проява/изява се изисква информирано писмено съгласие на родителите/настойниците на учениците и мотивирано уведомително писмо до директора.

(3) За организираното посещение се спазва следната процедура:

1. Ръководителят/ учителят предоставя на учениците и родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето информация за планираното посещение, съдържаща мястото, дата, начален час, продължителност, цена.
2. Родителят/представителят на детето/лицето, което полага грижи за детето попълва и подписва декларация за информирано съгласие, която предава на ръководителя на планираното посещение.
3. Ръководителят организира и контролира провеждането на инструктаж на учениците и запознава със съдържанието му родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето.
4. Проведеният инструктаж се удостоверява с подписите на участниците в съответната форма на мероприятието и на родителите. Инструктажа и документите с информираното съгласие на родителите се съхранява от класния ръководител в документацията на паралелката.

(4) 7 дни преди организираната проява ръководителят с доклад до директора предоставя списък на участниците, доказателства за проведения инструктаж и писменото съгласие на родителите.

(5) Ръководителят предприема мерки за опазване живота, здравето и сигурността на учениците

(6) Организираната проява, изява или мероприятие се провежда, ако в 7-дневен срок от представяне на информацията по ал. 4 не е постъпило отрицателно мотивирано писмено становище на директора на СУ „Черноризец Храбър“.

(7) За организираното мероприятие се издава заповед на директора на СУ „Черноризец Храбър“.

Чл. 50. (1) Полудневната организация на учебния ден включва от 4 до 7 учебни часа, провеждани по седмичното разписание и почивките между тях.

(2) Полудневната организация на учебния ден се осъществява преди обяд.

Чл. 51. Целодневната организация на учебния ден се организира за ученици в дневна и комбинирана форма на обучение и включва провеждането на учебни часове по училищния учебен план, дейности по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и занимания по интереси.

Чл. 52. (1) СУ „Черноризец Храбър“ организира целодневната организация на учебния ден при желание на родителите за учениците от: от I до IV клас;

(2) Групите за целодневна организация на учебния ден се формират при условията и ред, определени според Наредбата за организация на дейностите в образованието и според Училищната годишна програма за целодневна организация на учебния процес и със заповед на директора.

(3) След 01 септември ученици могат да допълват групите за целодневна организация на учебния ден до броя на свободните места.

Чл. 53. При целодневната организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се провеждат съответно след обяд

Чл. 54. Дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се организират в учебни часове, продължителността на които е в съответствие с чл. 42, ал. 1.

Чл. 55. За учениците от I до IV клас дейностите по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси се разпределят дневно, както следва: самоподготовка – 2 учебни часа; организиран отдих и физическа активност – 2 учебни часа; интереси – 2 учебни часа.

(2) Учениците, включени в група за ЦОУД участват в дейноститв по самоподготовка, по организиран отдих и физическа активност и заниманията по интереси, както следва: най-рано до 16,00 часа за учениците от I и II клас и до 16,30 часа за учениците от III и IV клас

(3) (Нова, в сила от 15.09.2025 г.) Целодневната организация на учебния ден предоставя допълнителни условия за взаимодействие и сътрудничество между всички участници в образователния процес, за екипна работа с цел развитие на компетентностите на всеки ученик за успешна личностна реализация и подкрепа за личностното развитие.

Чл. 56. (1) По решение на Педагогическият съвет на училището се избира за учебната година по един учебен час, за всеки клас, за всяка седмица спортните дейности за учениците.

(2) Въз основа на избраните спортни дейност учениците могат да се разпределят и в групи.

(3) При разпределението на учебните часове по спортни дейности за съответната учебна година директорът определя със заповед учител и/или треньор, времето и мястото за провеждането им по паралелки или групи.

Чл. 57. (1) Учениците, за които е противопоказно участието в часовете по спортни дейности и в часовете по физическо възпитание и спорт, имат право да бъдат освободени от тях.

(2) (Нова, В сила от 14.11.2017 г.) Ученик може да отсъства по уважителни медицински причини от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт, когато е

противопоказно физическото натоварване и присъствието му в учебния час. Видът на заболяването и заключението за освобождаване от обучение по учебния предмет физическо възпитание и спорт се удостоверяват с медицински документ.

(3) (Нова, В сила от 14.11.2017 г.) В случаите по ал. 2, когато освобождаването е за целия учебен срок или за учебната година, ученикът няма право да напуска територията на училището по време на учебния час, а директорът въз основа на представените медицински документи определя със заповед начина на уплътняване за ученика на времето, определено за учебните часове. Заповедта се съобщава на родителя на ученика.

(4) (Нова, В сила от 14.11.2017 г.) Не може да отсъства от учебния час по учебния предмет физическо възпитание и спорт ученик в случаите по ал. 2, за който е противопоказно физическо натоварване, но не и присъствието в учебния час.

(5) Видът на заболяването и заключението за освобождаване се удостоверява с медицинска експертиза за временна неработоспособност, експертиза за вид и степен на увреждане или експертиза за трайно намалената работоспособност

(6) Учениците освободени от часовете по физическо възпитание и спорт и от часовете за спортни дейности се посочват в заповед на директора, както и мястото и отговорността за тях по това време.

(7) Родителите на освободените от часовете по физическо възпитание и спорт и учебните часове по спортни дейности ученици, се запознават с заповедта.

Раздел IV

Форми за проверка и оценка

А. Видове оценяване

Чл. 58. (1) Оценяването е процес на установяване и измерване на постигнатите резултати от обучението и нивото на подготвеност на учениците за бъдещата им реализация. Показател за степента на постигане на тези резултати е оценката.

(2) Установяването на постигнатите резултати и поставянето на оценка се извършва от учителя.

(3) Установяването на постигнатите резултати и поставянето на оценка е индивидуално за всеки ученик.

(4) Обект на оценяване са компетентностите на учениците, придобити в резултат на обучението.

(5) Учителят предварително запознава учениците със съдържанието, формата и конкретните правила, по които ще бъдат оценявани.

Чл. 59. Оценяване се извършва:

1. в процеса на обучение;
2. в края на клас или на етап от степен на образование;
3. при завършване на степен на образование.

Чл. 60. За учениците от начален етап се използва формиращо оценяване.

Чл. 61. (1) Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити.

(2) Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на обучение, като част от тях са въз основа на проекти. Те са инструмент за обратна връзка и за мотивация за учене. В резултат на текущите изпитвания се поставят текущи оценки и брой точки, въз основа на които се формират срочни или годишни оценки.

(3) За учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, заложени в нея.

(4) Не се поставят оценки по учебните предмети, модули или дейности, предвидени за изучаване във факултативните часове от училищния учебен план, с изключение на часа по спортни дейности,

утвърден от министъра на образованието и науката по предложение на министъра на младежта и спорта.

(5). При опит за преписване и подсказване се поставя слаба оценка.

(6). Отменена (в сила от 14.09.2021 г)

(7). При непредставяне на домашна работа, подлежаща на оценяване, се поставя слаба оценка.

(8) (Изменена, в сила от 14.09.2021 г.) Внасянето на поставените оценки и/или бележки по дисциплината в електронния дневник на училището е отговорност на всеки учител по предмет.

(9) (Нова, В сила от 14.09.2023 г.) Текущото изпитване за установяване на входното равнище по учебния предмет физическо възпитание и спорт да се осъществява чрез практически изпитвания.

Чл. 62. (1). Според организацията текущите изпитвания и изпитите са:

1. Индивидуални – за отделен оценяван.
2. Групови – за част от учениците от една паралелка или за ученици от една или повече паралелки.

Чл. 63. (1) Изпитите са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. за промяна на оценката;

(2) Изпитите при завършване на клас, етап и/или степен на образование са:

1. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
2. за установяване степента на постигане на компетентностите, определени с държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка, с държавния образователен стандарт за профилираната подготовка за определен етап от степента на образование и/или с държавния образователен стандарт за придобиване на професионален квалификация;
3. държавни зрелостни.

Чл. 64. (1) Изпитите се провеждат от:

1. Училищната комисия по организиране на изпита и Училищната комисия по оценяването, назначена със заповед на директора.
2. Оценките от изпитите се вписват в изпитните протоколи от изпитната комисия и в личното образователно дело на ученика от класния ръководител.

(2) Отстранява се от съответния изпит в процеса на училищното обучение и напуска залата ученик, който:

1. преписва от хартиен носител;
2. преписва от данни, съдържащи се в технически устройства (мобилни телефони, калкулатори, таблети и др.);
3. преписва от работата на друг ученик;
4. използва мобилен телефон или друго техническо средства за комуникация;
5. изнася извън залата изпитни материали или информация за съдържанието им;

(2) За отстраняването на ученика се съставя протокол, подписан от членовете на комисията по чл. 64, ал. 1, т. 1, като в протокола задължително се посочват нарушителят, нарушението и кога е извършено.

(3) Изпитната работа на ученик, отстранен от изпит в процеса на училищното обучение при условията и по реда на ал. 2, не се оценява.

(4) В случаите по ал. 1 ученикът може да се яви отново на съответния изпит на следващата изпитна сесия.

Чл. 65. (1) Оценката съдържа качествен и количествен показател.

(2) Оценките, които може да се поставят, са „отличен (6)“, „много добър (5)“, „добър (4)“, „среден (3)“, „слаб (2)“.

(3) В случаите когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя при условията на Наредбата за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

(4) Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 2.

(5) Оценките от националното външно оценяване в края на VII и в края на X клас се изразяват само с количествени показатели – в брой точки, без да се приравняват към оценките по ал.2.

(6) (Изм.- ДВ, бр.78 от 2017 г.,) Въз основа на установените резултати от изпитванията на учениците от I - III клас се поставят оценки само с качествените показатели по ал. 2, като качественият показател, изразяващ степента на постигане на очакваните резултати от обучението по ал.2, в случай на „слаб (2) е "незадоволителен".

(7) На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: „постига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“.

(8) Когато се установи, че учениците по ал. 6 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.

Чл. 66. Качественият показател, които определя степента на постигане на очакваните резултати от обучението е: отличен, много добър, добър, среден и незадоволителен.

Чл. 67. Текущата, срочната и годишната оценка, както и оценката, която се поставя след полагане на изпит, в случаите когато тя не е слаб (2), не може да се променя.

Б. Оценяване в процеса на училищното обучение

Чл. 68. (1) Оценяването в процеса на училищното обучение в СУ „Черноризец Храбър“ има за цел установяване на постигнатите резултати от обучението на учениците по учебен предмет или модул от общообразователната, разширената, профилираната и професионалната подготовка и поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.

(2) Степента на постигане на резултатите в процеса на училищното обучение се изразява чрез поставяне на текущи, срочни и годишни оценки.

(3) При завършване на етап от средната степен на образование се формират и окончателни оценки по учебните предмети.

(4) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване за текущите изпитвания се подготвят от преподаващия учител с цел установяване на постигнатите резултати, определени с годишното тематично разпределение върху отделна тема или комплекс от теми.

(5) Изпитните материали и конкретните правила за оценяване на изпитите в процеса на училищното обучение, се изготвят с цел установяване на постигнатите резултати, определени с учебната програма по учебния предмет за определен клас, и се утвърждават от директора на училището.

Чл. 69. (1) Текущите изпитвания се осъществяват ритмично и системно през първия и през втория учебен срок.

(2) (Изменена, в сила от 14.09.2023 г.) В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.

(3) Текущото изпитване по ал. 2 е писмено, с изключение на учебния предмет физическо възпитание и спорт и има диагностична функция с цел установяване на степента на усвояване на

основни понятия, факти и закономерности и на придобитите компетентности, които ще се надграждат през учебната година, както и идентифициране на дефицитите и предприемане на мерки за преодоляването им.

(4) (Изменена, в сила от 14.09.2023 г.) Освен ако в съответната учебна програма не е определено друго, минималният задължителен брой текущи изпитвания по учебен предмет или модули за всеки учебен срок е:

1. две текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с до два учебни часа седмично;
2. (Изменена, в сила от 14.09.2023 г.) три текущи изпитвания по учебни предмети, изучавани по училищен учебен план над два часа седмично;
3. четири текущи изпитвания по учебни предмети или модули, изучавани по училищен учебен план с 4 и повече учебни часа седмично
4. (Нова в сила от 14.09.2023 г.) едно текущо изпитване по всеки модул от профилираната или професионалната подготовка.

Чл. 70 В минималния задължителен брой текущи изпитвания по ал. 2 се включва текущото изпитване за установяване на входното равнище.

Чл. 71. (1) Според формата текущите изпитвания са устни, писмени и практически, а според обхвата - индивидуални и групови.

(2) След установяване на постигнатите резултати при текущите изпитвания на учениците се поставят текущи оценки.

(3) При текущите устни изпитвания оценяващият е длъжен да аргументира устно оценката си пред ученика, а при текущите писмени изпитвания – писмено.

(4) Когато текущите изпитвания се осъществяват въз основа на проект, представянето на проекта може да е в устна, в писмена и/или в практическа форма.

Чл.71 а (Нов, в сила от 14.09.2023 г.) (1) За усвояване и затвърдяване на нови знания и за усъвършенстване на практически значими умения преподаващият учител може да поставя на учениците задачи за самостоятелното писмено изпълнение извън учебния час, като обемът им се определя в зависимост от урочните цели и възрастовите особености на учениците.

(2) В зависимост от обхвата поставените задачите за самостоятелно писмено изпълнение може да са за цялата паралелка, за отделна група ученици от паралелката или за отделен ученик.

(3) За целите на проектно-базираното обучение на учениците може да се възлагат изследователски задачи с по-продължителен срок за самостоятелно изпълнение или за работа в екип.

(4) Когато изпълнението на задачите по ал. 1 или по ал. 3 се проверява чрез индивидуално или групово изпитване, се поставя текуща оценка индивидуално за всеки ученик.

Чл. 72. (1) Контролната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците след приключване на обучението по определена част (раздел) от учебното съдържание по учебния предмет.

(2) Контролната работа се провежда за не повече от един учебен час.

(3) Времето за провеждане на контролната работа на ученици с нарушено зрение, с увреден слух, с умствена изостаналост, с множество увреждания, с детска церебрална парализа, с физически увреждания и/или малформации, на които не е засегната моториката на горните крайници, може да бъде удължено по преценка на оценяващия учител.

Чл. 73. (1) Класната работа е групово писмено изпитване, при което се оценяват постигнатите резултати от учениците по учебния предмет в края на учебния срок.

(2) Класна работа се провежда по:

1. български език и литература и по математика - в прогимназиалния етап и в двата етапа на средната степен на образование;
2. чужди езици - в двата етапа на средната образователна степен

(3) Класната работа по математика се провежда за един учебен час.

(4) Класната работа по български език и литература и по чужд език се провежда в два слети учебни часа.

(5) Времето за провеждане на класната работа на ученици с нарушено зрение, с увреден слух, с умствена изостаналост, с множество увреждания, с детска церебрална парализа, с физически увреждания и/или малформации, на които не е засегната моториката на горните крайници, може да бъде удължено по преценка на оценяващия.

Чл. 74. (1) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите.

(2) Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок до две седмици след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

(3) Контролните и класните работи се съхраняват от учителя до края на учебната година.

Чл. 75. (1) Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка може да се провежда не повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;

2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни работи;

3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

(2) Графикът по предходната алинея се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

(3) За графика по ал. 1 учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители – родителите (настойниците, попечителите, представителите на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила).

(4). Учениците, отсъствали при провеждането на писмените контролни работи, ги провеждат допълнително във време и ден, определени от учителя.

Чл. 76. (1) Срочната оценка се оформя от учителя, като се отчитат компетентностите на ученика върху учебното съдържание по съответния учебен предмет или модул, изучаван през учебния срок за придобиване на общообразователната, разширената, профилираната подготовка, професионална подготовка и при вземане предвид на текущите оценки.

(2) По учебните предмети, изучавани в I - III клас не се формира срочна оценка за учениците.

(3) Не се формира срочна оценка и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със специални образователни потребности по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки.

(4) За учениците в начален етап, получили качествена оценка, която показва сериозни пропуски и необходимост от подкрепа, или срочна оценка слаб (2) по определен учебен предмет се организира допълнително обучение по чл. 178, ал. 1, т. 2 от ЗПУО по график, утвърден от директора на училището.

Чл. 77. (1) Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет или модул, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната, разширената, профилираната и професионалната подготовка, и при вземане предвид на срочните оценки.

(2) За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.

(3) Само годишна оценка се формира и при обучение по индивидуални учебни програми на ученици със специални образователни потребности по учебните предмети, по които оценяването е с качествените оценки.

(4) Срочна оценка не се формира без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1 поради отсъствие на ученика в повече от **25 %** от часовете по учебния предмет в съответния вид училищна подготовка. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка.

(4) За резултатите от обучението:

1. в I клас по всички учебни предмети се формира обща годишна оценка с качествен показател;

2. във II и в III клас по всеки учебен предмет се формира годишна оценка с качествен показател.

3. от IV до XII клас по всеки учебен предмет или модул се формира годишна оценка с качествен и количествен показател.

(5) Не се поставя срочна и годишна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му през двата учебни срока. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва "освободен".

Чл. 78. (1) Учителят лично вписва поставените от него оценки в съответната задължителна училищна документация.

(2) Сроковете за вписване на оценките в документацията по ал. 1 са:

1. в деня на изпитването - за текущите оценки от устните и от практическите изпитвания;

2. до две седмици след провеждане на изпитването - за текущите оценки от писмените изпитвания;

3. в деня на оформянето им - за срочните и за годишните оценки.

Чл. 79. (1) Окончателна оценка се поставя при:

1. завършване на първи гимназиален етап на средно образование;

2. завършване на втори гимназиален етап на средно образование.

(2) Окончателните оценки по ал. 1 може да се променят само по реда на изпитите за промяна на окончателната оценка.

(3) Окончателните оценки се записват в съответните документи за завършен етап, за придобита степен на образование и/или квалификация по професия или професионална квалификация.

В. Изпити в процеса на училищното обучение

Чл. 80. (1) Приравнителните изпити се провеждат:

1. при преместване на ученик от VIII до XII клас включително в паралелка на същото или в друго училище, ако училищният учебен план за съответната паралелка на приемащото училище и на училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове. В тези случаи приравнителни изпити се полагат по учебните предмети от общообразователната, по задължителните модули от профилиращите учебни предмети и/или по учебните предмети от професионалната подготовка, които не са изучавани в паралелката, от която идва ученикът;

Чл. 81. (1) Изпитите за промяна на оценка по учебен предмет или модул са:

1. поправителни изпити;

2. изпити за промяна на годишна оценка – за VII клас, за XI клас и за XII клас;

3. изпити за промяна на окончателна оценка при завършване на първи и на втори

гимназиален етап на средно образование.

Чл. 82. (1) Поправителни изпити се полагат от ученици, когато годишната им оценка по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове, е слаб (2).

(2) Поправителни изпити не се полагат от учениците, които се обучават в класовете от I до IV клас в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма на обучение и възрастта им е съответна за този клас или я надхвърля, но не с повече от три години.

(3) За учениците по ал. 2, които се обучават в дневна, индивидуална, дистанционна или комбинирана форма и не са усвоили компетентностите, заложени в учебната програма за I, за II или за III клас, или имат годишна оценка слаб (2) по някой от учебните предмети, изучавани в задължителните или избираемите учебни часове от училищния учебен план в IV клас, се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора.

(4) Поправителните изпити се полагат върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас и за съответния вид подготовка.

(5) Поправителните изпити се организират в редовни и в допълнителни сесии.

Чл. 83. (1) Изпитите за промяна на годишна оценка се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за VII клас, за XI клас или за XII клас.

(2) За полагането на изпит за промяна на годишната оценка ученикът подава заявление до директора на училището, с което се отказва от годишната си оценка, формирана по предмета.

(3) Учениците имат право еднократно да се явят на изпит за промяна на годишна оценка по ал. 1.

(4) Всеки ученик има право да положи изпит за промяна на годишна оценка по не повече от три учебни предмета общо, изучавани в задължителните и/или в избираемите учебни часове, а в спортните училища – и във факултативните часове по учебен предмет от специализираната подготовка.

Чл. 84. (1) Изпитите за промяна на окончателна оценка при завършване на втори гимназиален етап се провеждат след приключване на учебните занятия съответно за XII клас, еднократно за не повече от три учебни предмета общо.

Чл. 85. (1) Изпити за определяне на срочна оценка по учебен предмет или модул се полагат от:

1. учениците, обучавани в дневна, във вечерна, както и в комбинирана форма при обучението при условията и по реда на дневна форма, чиито отсъствия надхвърлят 25% от учебните часове по отделен предмет или модул, предвидени по училищния учебен план за съответната паралелка през учебния срок, което не позволява да бъде формирана срочна оценка поради невъзможност да бъде осъществен минималният брой текущи изпитвания при спазване на принципа за ритмичност.

(2) Изпитът за определяне на срочна оценка се полага върху учебното съдържание, включено в учебната програма по съответния учебен предмет или модул, изучавано през съответния учебен срок и за съответния вид подготовка.

Г. Завършване на клас

Чл. 86. (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко „среден (3)“ по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

Чл. 87. (1) Ученик, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет или модул.

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

Чл. 88. Ученик от XII клас, който има годишна оценка „слаб (2)“ по един или по няколко учебни предмета или модула и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

Чл. 89. (1) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа.

(2) За обучението на ученик със специални образователни потребности, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

(3) В случаите по ал. 2, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, по който има оценка „слаб (2)“, през следващата учебна година той полага изпит за промяна на оценката по този учебен предмет.

Чл. 90. (1) На учениците, завършили обучението си в I до III клас, се издава удостоверение за завършен клас.

Чл. 91. (1) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование.

(2) Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл. 92. (1) Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма завършили обучението си в VII клас, получават удостоверение за завършен VII клас, което им дава право да продължат обучението си в VIII клас и на професионално обучение.

Чл. 93. (1) Учениците, завършили успешно X клас, получават удостоверение за завършен първи гимназиален етап на средно образование, което им дава право да продължат обучението си във втори гимназиален етап на средно образование и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, завършили обучението си в X клас, получават удостоверение за завършен X клас, което им дава право да продължат обучението си в XI клас и на професионално обучение.

Чл. 94. (1) Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити и на държавен изпит за придобиване на професионална квалификация.

Чл. 95. (1) Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Дипломата за средно образование е окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Участници в училищното обучение

Раздел I - Педагогически специалисти

Чл. 96. (1). Членовете на училищната общност /учители, ученици, родители, административен и помощен персонал/ не си позволяват поведение, противоречащо на нормално дължимото уважение към всеки както в училище, така и в извънучилищните форми на общуване.

(2). Учителят организира и провежда образователно-възпитателния процес по учебния предмет, проверява и оценява знанията и уменията на учениците, съдейства за пълното им интегриране в училищната и социалната среда. Специални грижи се полагат за равноправно интегриране на учениците от етнически малцинства и ученици със специални образователни потребности.

(3). Учителят ЦДО организира и провежда образователно-възпитателната дейност с учениците извън задължителните учебни часове.

(4). Учителят и другите педагогически специалисти трябва не само да дават знания и да формират умения, но и с държанието си да бъдат положителен модел за поведение на учениците.

Чл. 97. На педагогическите специалисти се дължи почит и уважение от учениците, родителите, административните органи и обществеността.

Чл. 98. (1) Педагогическите специалисти в СУ „Черноризец Храбър“ имат следните **права:**

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;
2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес, като активно използва интерактивни методи на преподаване и възможностите на информационните и комуникационните технологии;
3. да участват във формирането на политиките за развитие на училището;
4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;
5. да повишават квалификацията си;
6. да бъдат поощрявани и награждавани.
7. да членува в професионални организации и да взема участие в работата на регионалните и националните им органи.
8. да дава мнения и да прави предложения по дейността на училището.
9. да получава информация по въпроси, свързани с изпълнение на служебните му задължения, както и за възможностите за повишаване на професионалната му квалификация.

Чл. 99. (1) (Отменени 1-8 точка, създават се нови 1-18, в сила от 11.09.2019) Учителят в СУ „Черноризец Храбър“ изпълнява следните функции:

1. планиране, организиране и провеждане на образователния процес, базиран върху придобиване на ключови компетентности от децата и учениците;
2. прилагане на ефективни образователни методи и подходи съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците;
3. ефективно използване на дигиталните технологии;
4. оценяване напредъка на децата и учениците за придобиване на ключови компетентности;
5. анализиране на образователните резултати и формираните компетентности на децата и учениците;
6. обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за пълноценно включване в образователната и социалната среда;
7. сътрудничество и взаимодействие с участниците в образователния процес и всички заинтересовани страни;
8. участие в провеждането на национално външно оценяване, държавни зрелостни изпити, задължителен държавен изпит или държавен изпит за придобиване на професионална

квалификация и/или придобиване на правоспособност за професии, упражняването на които изисква такава;

9. подготовка на изпитни материали за оценяване на знанията и уменията на учениците по съответния учебен предмет или модул;
10. кариерно ориентиране и консултиране на учениците;
11. разработване и изпълнение на проекти и програми;
12. участие в професионална мобилност и професионални общности;
13. разработване и изпълнение на стратегически документи, свързани с дейността на институцията;
14. опазване на живота и здравето на децата и учениците, включително и по време на организираните допълнителни дейности или занимания по интереси;
15. водене и съхраняване на задължителните документи;
16. провеждане на консултации с ученици и родители;
17. създаване на училищна култура, ориентирана към толерантност, сътрудничество и взаимопомощ;
18. провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование.

Чл. 100 Педагогическите специалисти имат следните **задължения:**

1. да осъществяват обучение и възпитание на децата и учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;

2. да опазват живота и здравето на децата и учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;

3. да зачитат правата и достойнството на децата, учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;

4. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на децата и учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.

5. Изпълнява задълженията си, определени в КТ, в нормативните актове в системата на Просветата и в длъжностната си характеристика.

6. Изпълнява нормата за задължителната преподавателска работа.

7. Изпълнява решенията на ПС, както и препоръките на контролните органи на РУО и МОН.

8. да получи разрешение от директора за колективно излизане от училището поне един ден преди деня на излизането.

9. да прави своевременно предложения за налагане на дисциплинарни наказания на ученици.

10. да преподава учебния предмет на книжовен български език, с изключение на учебните предмети "чужд език" и "майчин език", както и на учебните предмети на чужд език, да общува с учениците на книжовен български език и да ги подпомага да усвояват книжовноезиковите норми.

11. да уведомява своевременно директора, когато се налага да отсъства от учебни часове, за осигуряване на заместник с оглед недопускане на свободни часове.

12. да спазва Етичния кодекс на служителите в училището, Кодекса за работа с деца и Конвенцията за защита правата на детето.

Чл. 101. (1) Учители, които са и класни ръководители, имат и следните допълнителни функции:

1. формиране на умения за работа в екип и за изграждане на позитивен организационен климат, като поощряване на уменията на учениците за общуване и за интегриране в училищната и социалната среда;

2. подкрепа на ученическото самоуправление чрез включване в дейности по изготвянето на:

а) план за часа на класа с теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурно образование, за кариерното им ориентиране и други;

б) правила за поведението на паралелката, съобразени с Етичния кодекс на училищната общност съвместно с учениците;

3. своевременното им информиране за:

а) училищния учебен план, по който се провежда обучението в училището, седмичното разписание и възможностите за избор на допълнителни форми на на занимания по интереси;

б) успеха и развитието на децата им в процеса на обучение, възпитание и социализация, за спазването на правилата в училището и на Етичния кодекс с цел приобщаване към училищната общност;

в) възможностите и формите за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика, за определения график на допълнителното обучение и на допълнителните консултации по учебни предмети, за предлаганите занимания по интереси;

г) допуснати отсъствия и възникнало проблемно поведение с цел набелязване на мерки за преодоляване;

4. консултиране на учениците и на родителите по въпроси, свързани с кариерното ориентиране, с оглед осигуряването на подходяща среда за максимално развитие на заложбите и на уменията му;

5. прави мотивирано писмено предложение до директора на училището за налагането на санкция „забележка“ или „преместване в друга паралелка на същото училище“ на ученик във връзка с неизпълнение на задълженията му и за преодоляване на проблемно поведение;

6. спазва изискванията за оформяне и съхранение на документите на групата или паралелката.

Чл. 102. (1) (Създава се ал. 2, в сила от 10.09.2019) Учител, който е и класен ръководител, има следните допълнителни **задължения**:

1. да анализира и оценява рисковите фактори върху учениците от паралелката и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях;

2. да контролира посещаемостта на учебните часове от учениците от паралелката;

3. да изготвя ежемесечни отчет за броя на застрашените от отпадане ученици, поради голям брой отсъствия и причините, поради които децата отсъстват.

4. ежеседмично чрез бележника за кореспонденция да уведомява родителите, ако ученикът отсъства от учебни часове, както и когато спрямо него ще започне процедура за налагане на санкция или други мерки по този правилник;

5. да консултира родителите за възможностите и формите за допълнителна работа с ученика с оглед максимално развитие на заложбите му, както и за възможностите за оказване на педагогическа и психологическа подкрепа от специалист, когато това се налага;

6. да осъществява консултативна работа с родителите на учениците със СОП във връзка с обучението на тези деца, проследяване на напредъка им, оценяването им.

7. да осъществява допълнителни консултации с учениците, които срещат затруднения при усвояване на учебното съдържание по определен график, според индивидуалните потребности на ученика.

8. да се включва в дейностите на Екипа за подкрепа на личностното развитие.

9. в края на първия учебен срок и в края на учебната година да изготви писмен доклад до директора на училището за извършените дейности при обучението и възпитанието на учениците със СОП в паралелката си и резултатите от обучението им.

10. (Отменена от 11.09.2019 г.)

11. да организира и да провежда родителски срещи;

12. периодично да организира индивидуални срещи с учениците от паралелката, да организира и провежда часа на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;

13. да осъществява допълнителни консултации с учениците, които срещат затруднения при усвояване на учебното съдържание по определен график.

14. да осъществява връзка с учителите, които преподават на паралелката, и периодично да се информира за успеха и развитието на учениците от паралелката по съответния учебен предмет, за спазване на училищната дисциплина, за уменията им за общуване и интегриране в училищната среда;

15. да осъществява постоянна връзка с останалите класни ръководители с оглед усъвършенстване и намиране на нови форми за общуване с учениците и родителите;

16. да осъществява връзка и да подпомага специалистите, които работят с ученици от паралелката;

17. да води редовно и да съхранява учебната документация за паралелката.

18. при наблюдавана ситуация на тормоз или при известяването му между учениците предприема действия за прекратяването и незабавно и подава сигнал до директора на училището. При следващите си действия се ръководи съобразно указанията за действие на всички служители при регистриран случай на тормоз от Алгоритъма за прилагане на Механизма за противодействие на училищния тормоз.

(2) (Нова, в сила от 11.09.2019) Класните ръководители изпълняват и следните функции

1. подкрепа на ученическото самоуправление чрез съвместно разработване на теми за плана за часа на класа и правила за поведението във/на паралелката;

2. своевременно информиране на родителите за:

а) правилника за дейността на училището, училищния учебен план, седмичното разписание;

б) образователните резултати и напредъка на учениците;

в) формите за обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

г) неспазване на задълженията, произтичащи от чл. 172 от Закона за предучилищното и училищното образование,

3. организиран отдих, физическа активност, занимания по интереси и др.;

4. изготвяне на мотивирано писмено предложение за поощряване на учениците;

5. информиране на директора за извършени нарушения от ученика с оглед налагане на санкции по чл. 199, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование;

6. изготвяне на мотивирано писмено предложение за налагане на санкция "забележка" или "преместване в друга паралелка на същото училище".

Чл. 102 а (1) Учителят методик изпълнява функциите на:

1. учител или преподавател по учебни предмети или модули за професионална подготовка от учебния план, и

2. методик по общи и специфични проблеми на педагогическата, дидактическата, методическата и професионалната квалификация на учителите по професионална подготовка и наставниците.

(2) взаимодействие със специалисти – представители на фирмите, при провеждане на учебната и производствената практика;

1. планиране, организиране и разработване на учебни програми за разширената професионална подготовка съвместно с бизнеса;

2. изготвяне на изпитните материали за провеждането на задължителен държавен изпит или държавен изпит за придобиване на професионална квалификация и/или придобиване на правоспособност за професии, упражняването на които изисква такава;

3. осигуряване на безопасни условия при провеждане на учебна и производствена практика;

4. взаимодействие с представители на фирмите-партньори за осигуряване качеството на практическото обучение;

5. Работа по проекти.

(3) Учителят методик осъществява връзката между работодателя, наставника и обучаващата институция, като:

1. подпомага методическата работа на учителите по професионална подготовка или преподавателите и наставниците;

2. координира и ръководи работата на учителите или преподавателите и наставниците за установяване на единни критерии и средства за оценяване на постиженията на обучаваните;

3. установява потребностите от повишаване на квалификацията на учителите и преподавателите по професионална подготовка и на наставниците;

4. планира и организира квалификационни дейности в съответствие с установените потребности от квалификация на учителите или преподавателите и наставниците;

5. оценява ефекта от проведените квалификационни дейности;

6. участва в разработването на критерии за подбор и разпределяне на лицата за практическо обучение в реална работна среда

7. участва в подбора и разпределяне на лицата за практическо обучение в реална работна среда

8. участва в разработването и актуализирането на учебните програми за практическото обучение при работодателя.

Чл. 103. (1). Учителят не може да нарушава правата на ученика, да унижава личното му достойнство, да прилага форми на физическо и психическо насилие върху него.

(2). Учителят не допуска в работата си пряка и непряка дискриминация, основана на пол, народност, етническа принадлежност и религия.

(3). Учителят няма право да възпрепятства или ограничава участието на ученика в учебен час или в извънурочни и извънучилищни дейности освен в случаите, предвидени с този правилник, както и да му възлага извършването на лични услуги.

(4). Учителят няма право да ползва мобилен телефон по време на учебен час.

(5). Учителят няма право да предоставя образователни услуги срещу заплащане при наличие на конфликт на интереси.

(6) Педагогически специалист няма право да участва при изготвяне и оценяване на изпитни материали и да извършва проверка и оценка на изпитни работи, ако е подготвял ученици за явяването им.

(7). Учителят няма право да обсъжда публично въпроси, свързани с успеха и поведението на отделните ученици.

Чл. 104. (1) **Учителят ЦОУД** има следните задължения:

1. (Изм., в сила от 11.09.2019) планиране, организиране и провеждане на образователния процес и/или на дейностите по самоподготовка, организиран отдих, физическа активност и занимания по интереси за придобиване на ключови компетентности от децата и учениците;

2. подпомагане и подкрепа на учениците по време на самоподготовката им и проверяване на резултатите от самостоятелната им работа и на степента на усвояване на предвидените компетентности;

3. организиране на различни форми на работа за социализиране на учениците и формиране на култура на поведение, оказване на необходимата подкрепа и съдействие за пълноценното им интегриране в образователната и социалната среда, съобразно специфичните им потребности;

4. осигуряване на допълнително обучение и консултации на учениците за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти, за развиване на умения и придобиване на необходимите познания за справяне с проблеми чрез предлагане на подходящи и алтернативни подходи за решаване им, насочване на учениците към конструктивно поведение, самостоятелност и самоконтрол;

5. координиране, съгласуване и съобразяване на дейността с институционалната политика, мотивиране и стимулиране развитието и напредъка на учениците;

6. взаимодействие с учителите и другите педагогически специалисти като част от екипната работа за обсъждане на проблеми, консултиране и обмяна на добри практики при работата им с едни и същи ученици с цел повишаване на ефективността от педагогическите подходи;

7. информиране и провеждане на индивидуални консултации с родителите на учениците за запознаване с успеха и развитието на децата им, за спазването направилата и приобщаването им към общността.

8. (Нова, в сила от 11.09.2019) Прилагане на ефективни образователни методи и подходи съобразно индивидуалните потребности на децата и учениците;

9. (Нова, в сила от 11.09.2019) ефективно използване на дигиталните технологии;

10. (Нова, в сила от 11.09.2019) оценяване напредъка на учениците за придобиване на ключови компетентности;

11. (Нова, в сила от 11.09.2019) анализиране на образователните резултати на учениците;

12. (Нова, в сила от 11.09.2019) допълнително обучение и консултации на учениците с цел повишаване на социалните им умения;

13. (Нова, в сила от 11.09.2019) подкрепа на учениците за пълноценно включване в образователната и социалната среда;

14. (Нова, в сила от 11.09.2019) сътрудничество и взаимодействие с участниците в образователния процес и всички заинтересовани страни;

15. (Нова, в сила от 10.09.2019) участие в провеждането на национално външно оценяване, държавни зрелостни изпити, задължителен държавен изпит или държавен изпит за придобиване на професионална квалификация;

16. (Нова, в сила от 11.09.2019) кариерно ориентиране и консултиране на учениците;

17. (Нова, в сила от 11.09.2019) разработване и изпълнение на проекти и програми;

18. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в професионална мобилност и професионални общности;

19. (Нова, в сила от 11.09.2019) разработване и изпълнение на стратегически документи, свързани с дейността на институцията; 20. опазване на живота и здравето на учениците, включително и по време на организираните допълнителни дейности или занимания по интереси;

21. (Нова, в сила от 11.09.2019) водене и съхраняване на документите в системата на предучилищното и училищното образование;

22. (Нова, в сила от 11.09.2019) провеждане на консултации с учениците и родителите им;

23. (Нова, в сила от 11.09.2019) създаване на училищна култура, ориентирана към толерантност, сътрудничество и взаимопомощ;

24. (Нова, в сила от 11.09.2019) провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование.

Чл. 105. (1) **Психологът** в институциите в системата на предучилищното и училищното образование включва функции, свързани с наблюдение, оценяване и подкрепа на психичното здраве и развитие на децата и учениците, подкрепа за разбиране на влиянието на психично здравните проблеми върху обучението и участие в преодоляването им, участие в изграждането на училищната политика за закрила на детето и за превенция на тормоза и насилието между учениците, активно участие в изграждането на позитивен психологически климат в образователната среда, подкрепа в създаването на училищна култура на ценене на различията, толерантност, сътрудничество и взаимопомощ.

(2) (Отменени т. 1-17, създават се нови 1 – 19) Психолога изпълнява следните функции:

1. (Нова, в сила от 11.09.2019) активно участие в изграждането на позитивен психологически климат в образователната среда;
2. (Нова, в сила от 11.09.2019) наблюдение, оценяване и подкрепа на психичното здраве и развитие на децата и учениците;
3. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в изграждане на училищната политика за закрила на детето и за превенция на тормоза и насилието между учениците;
4. (Нова, в сила от 11.09.2019) работа в екип с учителите и другите педагогически специалисти, както и с родителите за разпознаване на децата и учениците, които имат нужда от допълнителна подкрепа;
5. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в оценката на потребностите на детето/ученика с прогноза и насоки за личностното му развитие;
6. (Нова, в сила от 11.09.2019) подкрепа на децата и учениците в образователния процес;
7. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в обсъждането и вземането на решения при работа по случаи на деца и ученици, които имат нужда от допълнителна подкрепа, включително и в случаи при налагането на санкции на ученици;
8. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие при изготвянето на индивидуални учебни програми на ученици, които получават допълнителна подкрепа;
9. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в изготвянето и в реализирането на училищни програми за превенция на отпадането от училище и за намаляване броя на преждевременно напусналите;
10. (Нова, в сила от 11.09.2019) ранно оценяване на развитието на детето и ученика съгласно държавния образователен стандарт за приобщаващото образование;
11. (Нова, в сила от 11.09.2019) превенция на обучителни трудности;
12. (Нова, в сила от 11.09.2019) предлагане на подходящи форми за дългосрочна консултативна работа и психо-социална рехабилитация на базата на диагностична оценка и изследвания със стандартизирани и утвърдени диагностични инструменти;
13. (Нова, в сила от 11.09.2019) работа по възникнали в детската градина или училището случаи в сътрудничество с институции и служби от общността;
14. (Нова, в сила от 11.09.2019) осъществяване на дейности по превенция на зависимостите и насилието, разпознаване на формите им, оценяване на поведенчески прояви на децата и учениците, предлагане и прилагане на форми на въздействие и за мотивация с цел преодоляване на проблемното поведение на деца/ученици;
15. (Нова, в сила от 11.09.2019) взаимодействие и консултиране на учителите, другите педагогически специалисти и родителите за справяне с даден проблем, свързан с обучението, възпитанието и социализацията на децата и учениците, или за вземане на решение по случай;

16. (Нова, в сила от 11.09.2019) индивидуално консултиране, работа по конкретен случай, групова работа по определен проблем, кризисна интервенция, превенция на психично-здравни проблеми и други форми на подкрепа;
17. (Нова, в сила от 11.09.2019) посредничество при решаване на конфликти;
18. (Нова, в сила от 11.09.2019) подкрепа на децата и учениците при избора на занимания по интереси и в кариерното ориентиране и консултиране;
19. (Нова, в сила от 11.09.2019) провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование.

Чл. 106. (1) **Педагогическият съветник** в училището включва функции свързани с консултиране и подпомагане на учениците, учителите, родителите и училищното ръководство в осъществяване и поддържане на връзките между семейството, училището и обществото.

(2) Отменени т. 1-13, създават се нови 1 – 14) Педагогическият съветник изпълнява функции свързани с:

1. (Нова, в сила от 11.09.2019) консултиране и подпомагане на учениците, учителите, родителите и училищното ръководство в осъществяване и поддържане на връзките между семейството, училището и обществото;

2. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в разработването и прилагането на училищни политики в сферата на възпитанието, социализацията и закрилата на децата и учениците;

3. (Нова, в сила от 11.09.2019) консултиране на деца и ученици, педагогически специалисти, родители и други заинтересовани страни за преодоляване на проблеми, свързани с образователния процес;

4. (Нова, в сила от 11.09.2019) посредничество при решаване на конфликти;

5. (Нова, в сила от 11.09.2019) подкрепа и консултиране на учениците по въпроси, свързани с образователния процес и с избора на занимания по интереси;

6. (Нова, в сила от 11.09.2019) работа по превенция на зависимостите, симптоматиката на въздействие на различните видове психоактивни вещества върху учениците, рисково сексуално поведение, прояви на различни форми на агресия и насилие, участие в разработването и изпълнението на програми за противодействие и на мерки за въздействие;

7. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в екипа за подкрепа за личностно развитие в институцията, който извършва оценка на индивидуалните потребности на дете и ученик за предоставяне на допълнителна подкрепа, като при липсата на психолог в институцията подпомагат и координират дейността на екипа;

8. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в дейности по мотивиране на деца и ученици за преодоляване на проблемното им поведение и дейности по превенция на отпадането от училище;

9. (Нова, в сила от 11.09.2019) подпомагане на личностното развитие и адаптирането на децата и учениците към образователната среда;

10. (Нова, в сила от 11.09.2019) кариерно ориентиране и консултиране на учениците;

11. осъществяване на връзката между родителите и институцията в работата по случаи;

12. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в планирането и провеждането на форми на вътрешноинституционалната квалификация и споделяне на добри практики;

13. (Нова, в сила от 11.09.2019) сътрудничество с компетентните органи за закрила на детето и участие в междуинституционални екипни срещи;

14. (Нова, в сила от 11.09.2019) провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование.

Чл. 106 а *Отменена*

Чл. 107. (Изменена, отменени т.1 – 15, създават се нови 1 – 15, в сила от 11.09.2019)

(1) **Ресурсният учител** в училището, освен функциите по чл. 99, ал.1, изпълнява и следните функции:

1. (Нова, в сила от 11.09.2019) определяне на конкретните образователни цели за децата или учениците със специални образователни потребности за всяка учебна или образователна единица съвместно с учителите в детската градина или училището;
2. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в структурирането и провеждането на педагогическата ситуация или учебния час, базирани на преподаване за придобиването на ключови компетентности от децата и учениците;
3. (Нова, в сила от 11.09.2019) съдействие за организиране и адаптиране на образователната среда за ефективно включване на децата и учениците със специални образователни потребности в образователния процес;
4. (Нова, в сила от 11.09.2019) осъществяване на индивидуална и групова работа с деца и ученици със специални образователни потребности при предоставяне на допълнителна подкрепа;
5. (Нова, в сила от 11.09.2019) консултиране на учителя относно спецификата при овладяване на учебното съдържание от ученици със специални образователни потребности;
6. (Нова, в сила от 11.09.2019) подпомагане на учителя по специалните предмети и самоподготовката му;
7. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в изготвянето на оценка на индивидуалните потребности на дете или ученик;
8. (Нова, в сила от 11.09.2019) подпомагане на родителите с конкретни форми и начини за самоподготовка на детето или ученика в дома;
9. (Нова, в сила от 11.09.2019) обучаване на родителите за разнообразни форми и похвати на работа с детето и ученика с цел създаване и развитие на полезни умения за самостоятелен и независим живот;
10. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в кариерно ориентиране и консултиране на учениците със специални образователни потребности;
11. (Нова, в сила от 11.09.2019) взаимодействие с другите педагогически специалисти във връзка с постигане на резултати за децата или учениците;
12. (Нова, в сила от 11.09.2019) консултиране на учителите при предоставяне на общата подкрепа;
13. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в изготвяне на плана за подкрепа;
14. (Нова, в сила от 11.09.2019) участие в прегледа на напредъка на децата и учениците със специални образователни потребности;
15. (Нова, в сила от 11.09.2019) провеждане или участие в изследователска дейност в областта на предучилищното и училищното образование.

Чл. 107 а) (Нов, в сила от 11.09.2019) (1) Всеки педагогически специалист отразява в професионалното си портфолио постигнатите компетентности в съответствие с професионалния профил за заеманата длъжност.

(2) Професионалното портфолио се актуализира в началото на всяка учебна година, като се посочва и периодът, за който се отнасят приложените копия на документи и други материали.

Чл. 107 б) (Нов, в сила от 11.09.2019) (1) Кариерното развитие е процес на усъвършенстване на компетентностите при последователно заемане на учителски или възпитателски длъжности или при придобиване на степени с цел повишаване качеството и ефективността на образованието.

(2) Кариерното развитие на педагогическите специалисти, с изключение на учителите и възпитателите, се осъществява чрез последователно придобиване на втора и първа степен.

(3) Основа за кариерно развитие на педагогическите специалисти са учителският стаж, получените

квалификационни кредити, придобитата професионално-квалификационна степен, както и резултатите от атестирането им.

Чл.107 в) (Нов, в сила от 11.09.2019) (1) По предложение от директора и заповед на РУО –Пловдив определени педагогически специалисти участват в екипи за обхват, като предприемат мерки за обхващането в образователната система на идентифицираните чрез ИСРМ деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст;

Чл. 107 г) (Изм., в сила от 15.09.2026 г.) Учителите отразяват провеждането на учебния час, темата за часа и отсъстващите ученици в електрония дневник най-късно до 10 минути от началото на часа.

Чл. 107 д) (Нова, в сила от 15.09.2026) (1) По време на голямото междучасие класните ръководители и учителите ЦОУД, организират и задължително извеждат учениците на училищния двор с цел отдих и двигателна активност

(2) Извеждането на учениците на открито се преустановява само при наличие на екстремни атмосферни условия, застрашаващи здравето им, като: обилни и непрекъснати валежи (дъжд, сняг), силен вятър или ураганни прояви, температури под -5°C или над 35°C.

Раздел II

Родители

Чл. 108. Родителите са партньори в образованието и имат право на информация и диалог по въпросите, отнасящи се до училищния живот, организацията на училищния труд и дейността на училището.

Родителите се представляват от родителски актив по класове и УН и Обществен съвет.

Чл. 109. Диалогът между семействата и училището се осъществява на родителски срещи 2 пъти в учебен срок и всеки път, когато учебната ситуация или поведението на ученика го прави необходим. Родители, които не са се явили на регламентираните родителски срещи или на определените от класните ръководител, имат задължението да проведат разговор с класния ръководител.

Чл. 110. Родителите могат да си определят среща с учител по взаимно споразумение или с заместник-директор /директора/ по телефона.

Чл. 111. Класният ръководител провежда 1 час седмично за консултиране на родители по график, утвърден от директора.

Чл. 112. Родителите подпомагат дейността на училището в противодействието му срещу насилието, наркоманията и дискриминацията във всички нейни форми на проявление.

Чл. 113. (1).Отменен (в сила от 14.09.2022)

(2) Отменен (в сила от 14.09.2022)

Чл. 114. Ученическите тетрадки трябва да се водят редовно и четливо. Препоръчва се на родителите да се информират редовно от тях за работата на ученика.

Чл. 115. За участие на учениците в извънучилищните мероприятия родителите се уведомяват електронен дневник и/или писмена документация за реда на провеждане на мероприятието.

Чл. 116. (1) Родителите имат следните **задължения:**

1. да осигурят редовното присъствие на детето в задължителна училищна възраст, като своевременно уведомяват училището в случаите на отсъствие на детето;

2. да запишат детето при условието на чл. 12 от Закона за предучилищното и училищното образование в първи клас;

3. редовно да се осведомяват за своите деца относно приобщаването им в училищна среда, успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;

4. да спазват Правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на детето;

5. да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;

6. да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време;

7. да възстановяват нанесените от ученика материални щети в тридневен срок от известяването от класния ръководител.

8. да зачитат предвидените в Закона за закрила на детето мерки и да съдействат при осъществяването на дейности по закрила на детето.

9. да се запознаят срещу подпис с училищния учебен план и с правилника за дейността на училището при записване на детето или ученика;

10. да не допускат явяването на ученика в училище с облекло или във вид, които не съответстват на правилника на училището, положението му на ученик и на добрите нрави;

11. да уведомяват по телефона класния ръководител или училището, когато детето им отсъства по болест или по други причини.

12. да не прекъсват учебно-възпитателния процес и самоволно да не навлизат в сградата на училището по време на учебните часове

(2) Родители, чиито деца се обучават в самостоятелна индивидуална форма на обучение, са длъжни да гарантират постигането на целите по чл. 5 от ЗПУО.

(3) В случай че родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, ще отсъства от настоящия си адрес за срок, по-голям от един месец, той уведомява писмено директора на училището, като посочва лице, което ще контактува с училището за времето на отсъствието му по всички въпроси, свързани с училищното образование, с изключение на отписването на ученика от училището или промяната на формата на обучение на ученика.

(4) Родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на предприетите дейности с учениците за преодоляване на проблемното им поведение, поведенческите им прояви и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователния процес и в училищната среда.

(5) (Нова, в сила от 11.09.2020) В случай на установен положителен резултат на COVID 19 по метода PSR на ученик, родителя е длъжен да уведоми директора на училището.

Раздел III
Ученици

Чл. 117. Учениците участват като партньори в училищното обучение и имат активна роля за постигане на целите на образователно-възпитателния процес.

Чл. 118 (1)Учениците имат следните права:

1. да бъдат обучавани и възпитавани в здравословна, безопасна и сигурна среда;
2. да бъдат зачитани като активни участници в образователния процес;
3. да избират профила и професията;
4. да дават мнения и предложения, да избират между учебните предмети или модули, предложени от училището за изучаване в избираемите и във факултативните учебни часове;
5. да получават библиотечно-информационно обслужване;
6. да получават информация относно обучението, възпитанието, правата и задълженията си;
7. да получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;

8. да бъдат информирани и консултирани във връзка с избора на образование и/или професия;
9. да участват вроектни дейности;
10. чрез формите на ученическо самоуправление да участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план;
11. да получават съдействие от училището и от органите на местното самоуправление при изразяване на мнението си по въпроси, които пряко ги засягат, както и при участие в живота на общността;
12. да бъдат поощрявани с морални и материални награди.
13. да участва по свой избор в организираните от училището извънкласни и извънучебни дейности.
14. да получава от учителите информация по въпросите, свързани с неговото обучение.
15. да получава от учителите консултации по организиране на самостоятелната си подготовка.
16. да получава индивидуална помощ от учителите съобразно специфичните си педагогически потребности.
17. да бъде защитен от училището при накърняване на личното му достойнство и нарушаване на човешките му права.
18. да ползва безплатно училищната МТБ в учебно време, както и в извънучебно време за развитие на интересите и способностите си по ред, определен с нормативен акт на МС.
19. да участва в работата на ПС при обсъждане резултатите от обучението, при награждаване и наказване на ученици.
20. учениците имат право на обща и допълнителна подккрепа при условия и ред от Наредбата за приобщаващото образование.

(Изм. В сила от 14.11.2017 г.) Общата подкрепа включва:

- (Изм. В сила от 24.01.2018 г.) Общата подкрепа за личностно развитие в училището, която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:
- 1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
- 2. допълнително обучение по учебни предмети;
- 3. допълнително консултиране по учебни предмети;
- 4. кариерно ориентиране на учениците;
- 5. занимания по интереси;
- 6. библиотечно-информационно обслужване;
- 7. грижа за здравето;
- 8. осигуряване на общежитие;
- 9. поощряване с морални и материални награди;
- 10. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;
- 11. дейности за превенция на обучителните затруднения;
- 12. логопедична работа.

Допълнителната подкрепа включва:

1. работа с дете и ученик по конкретен случай;

2. психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, рехабилитация на комуникативните нарушения и при физически увреждания;

3. осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти;

4. предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за учениците със сензорни увреждания;

5. ресурсно подпомагане.

21. (Изменена, в сила от 16.09.2024) получават безплатни учебници от I до XII клас (за учебните предмети от раздел А на учебния план).

21.1.Учебници се получават от домакина на училището и се ползват от ученика за една учебна година;

21.2.Ученици, които са похабили или не са върнали учебниците си от предходната година, възстановяват похабения или изгубен учебник.

22. (Нова. В сила от 25.04.2023 г.) Реда и условията за организирането и провеждането на обща подкрепа са описани в процедура за предоставяне на обща подкрепа, която се спазва от всички педагогически специалисти (Приложение към ПДУ)

(2) Учениците участват в училищния живот и в организационното развитие на училището чрез различни форми на ученическо самоуправление на ниво паралелка и училище, определени с правилника на училището по предложение на учениците.

(3) Учениците имат право да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(4) (Нова, в сила от 27.10.2020) По мотивирано предложение на класните ръководители и след решение на педагогическия съвет, могат да се награждават с материални и морални награди ученици в тежко материално положение, със специални образователни потребности, сираци.

(5) (Нова, в сила от 14.09.2023) Обучението на учениците в двата етапа за придобиване на средно образование, свързани със защитата на Родината, се провежда при условията и по реда на наредбата и в съответствие с разпоредбите на Закона за резерва на въоръжените сили на Република България и съгласно Наредбата за условията и реда за организиране, провеждане и осигуряване обучението на българските граждани за защита на отечеството.

(6) (Нова, в сила от 14.09.2023) Обучението по ал. 5 се провежда в рамките на 5 учебни часа за десети клас и 5 учебни часа за единадесети клас.

(7) (Нова, в сила от 14.09.2023) Обучението по ал. 5 се провежда в периода от 1 декември до края на учебната година.

(8) (Нова, в сила от 26.03.2025 г.) Ученик, на когото е наложена санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“, „Преместване в друго училище“ или „Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да се награждава с материални и морални награди по реда на ал. 4.

Чл. 119. Ученикът **<u>няма право</u>** да:

1. Отсъства от учебни занятия без уважителни причини.
2. Употребява алкохол и да пуши в сградата и района на училището.
3. Участва в хазартни игри, да употребява и разпространява наркотични вещества и порнографски материали.
4. Участва в политически партии и организации до навършване на 18-годишна възраст.
5. Накърнява с поведението си авторитета и достойнството на учителя, съучениците, административния и помощен персонал.
6. Унижава личното достойнство на съучениците си и да упражнява физическо и психическо насилие върху тях, свързано с религиозни, етнически и полови различия.
7. Създава пречки на учителя, административния и помощен персонал при и по повод изпълнение на служебните им задължения.
8. Ползва мобилен телефон по време на учебен час. Мобилните телефони по време на час са изключени и прибрани на определено от учителя място.

9. Да похабява и руши собствеността на училището. При констатирани нередности, кражба или рушене на имуществото на училището се съставя протокол от длъжностното лице (дежурен учител) и ученикът заплаща стойността на унищоженото имущество в троен размер.
10. Учениците нямат право да напускат територията на училището и определените за учебен процес места в рамките на учебното време за деня.

Чл. 120.Учениците имат следните **задължения:**

1. (Изм. В сила от 14.09.2022 г.) да присъстват и да участват в учебните часове и занимания, като спазва изискванията на учителя за подготовката и обучението по съответния предмет;
2. да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
3. да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
4. да носят училищната униформа и другите отличителни знаци на училището,
5. и да се явяват в училището с облекло и във вид съгласно изискванията на училищния правилник;
6. да не носят оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;
7. да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
8. *(Отменена);*
9. да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
10. да спазват правилника за дейността на институцията;
11. да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове;
12. да не използват мобилните си телефони по време на учебните часове.

Чл. 121. (1) Ученик е този, който е записан в училище за обучение за завършване на клас.

(2) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;
2. се обучава в дневна, вечерна или комбинирана форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;
3. се обучава в самостоятелна, индивидуална, дистанционна или задочна форма и не се е явил да положи съответните изпити в три поредни сесии.

(3) В случаите по ал. 2, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището, чрез класния ръководител, уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила на детето.

(4) (Нова, в сила от 15.09.2025) При преместване на ученик в риск от отпадане, за когото са предприети мерки за предотвратяване на отсъствията по неуважителни причини, директорът на училището, задължително информира началника на регионалното управление на образованието.

Чл. 122. (Изм. В сила от 20.03.2024 г.) (1) Ученикът може да отсъства от училище по уважителни причини в следните случаи:

1. по медицински причини, за което в училището се изпраща по електронен път медицински документ от лекар или от лекар по дентална медицина;

2. **(Изм. В сила от 12.12.2017 г.)** поради участие в други дейности извън процеса на училищното образование, като състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, при представяне на документ от спортния клуб, в който ученикът членува, от организаторите на дейностите, от институцията, от името на която участва в тях, и след потвърждение от родителя; За участие в спортни и други дейности, всеки ученик може да ползва до 15 учебни дни за всеки учебен срок.

3. (Изм. В сила от 20.03.2024 г.) до 15 учебни дни в една учебна година с мотивирано заявление от родителя до класния ръководител, но не повече от 5 дни наведнъж;

4. Отменена, от 20.03.2024 г.

(2). (Изм. В сила от 20.03.2024 г.) Заявлението по ал. 1, т. 3 се подава поради отсъствието на ученика, а ако това е невъзможно, родителят уведомява класния ръководител в първия ден от отсъствието на ученика от училище.

(3). Отменена, от 20.03.2024 г.

(4) (Нова. В сила от 15.11.2016г.) За ученици със специални образователни потребности (СОП), които по медицински причини и с цел недопускане влошаване на физическото и емоционално състояние, по изключение, отсъствията им могат да се извиняват, след подадено заявление от родител, представен медицински документ, доклад от класния ръководител и решение на ЕПЛР.

(5) (Нова. В сила от 25.04.2023 г.) Учителят въвежда в електронния дневник Школо отсъствието на ученика до 15 минути от началото на часа.

Чл. 123. При констатирано повишаване на отсъствията на ученици по уважителни причини и за ограничаване отсъствията на учениците от училище да се предприемат следните мерки:

1. (Изменена, в сила от 14.09.2023 г.) При отсъствие на ученици по уважителни причини - при представяне на медицинските бележки, класните ръководители задължително да проведат **разговор с родителя** на ученика.
2. (Отменена, в сила от 14.09.2023 г.) .
3. Ученикът няма право да бъде в училищната сграда в периода на боледуване.
4. Класните ръководители да осъществяват постоянен контрол на посещаемостта на учебните часове от учениците и задължително да уведомяват писмено родители/настойници при констатирано системно и/или продължително отсъствие на ученици от учебните часове.

3.1. Регламентира се максимално допустим брой извинени отсъствия на ученик – 150 (сто и петдесет) учебни часа по уважителни причини

3.2. За ученици със завишен брой извинени отсъствия, се предвиждат следните санкционни последици:

- За ученици от начален етап – провеждане на допълнителна работа след учебните часове по преценка на класния ръководител.
- За ученици от прогимназиален и гимназиален етап - задължително посещение на консултации по учебни предмети определени от класния ръководител. и преподавателя по предмета.

Чл. 124. (1) При допуснати неизвинени отсъствия повече от 5 учебни дни класните ръководители да се установят межстонахождението на учениците и родителите им, за да се установят причините за отсъствията.

(2) Класните ръководители уведомяват писмено Дирекция „Социално подпомагане“ за системни и/или продължителни отсъствия на учениците.

(3) Класните ръководители уведомяват писмено Директора на СУ „Чернорицец Храбър“ за ученици застрашени от отпадане, поради системни и/или продължителни отсъствия (повече от 5 учебни дни).

(4). При особени случаи на отсъствие от училище на ученик по извинителни причини, педагогическия съвет ще взима решение по приключването на учебния срок или учебната година.

(5). За ученик, чиито отсъствия надхвърлят 25% от общия брой часове по съответния учебен предмет, директорът на училището по предложение на ПС определя условията и реда за полагане на изпит за оформяне на срочна оценка. Всички предложения се обсъждат предварително на класен съвет, в който участва и отговорникът на класа с право на участие на родител.

Чл. 125. Ученикът е длъжен да бъде точен и да спазва следните правила за вътрешен ред:

1. Учениците влизат през двата входа на училището за първа смяна от 7,45 до 8.00 часа.
2. Забранява се движението по коридорите по време на час.
3. Самоволното напускане на учебната сграда по време на учебните часове е забранено.

Чл. 126. (Изм. В сила от 14.11.2017 г.) **(1)** Отсъствията на учениците от училище се отчитат в учебни часове.

(2). (Изм. В сила от 14.11.2017 г.) **(2)** Закъснение на ученика за учебен час до 20 минути се отчита като половин отсъствие, а закъснение на ученика за учебен час с повече от 20 минути – като едно отсъствие.

(3) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.) Ако ученикът отсъства от училище един учебен ден и няма данни, че е налице уважителна причина по чл. 122, ал. 1, класният ръководител е длъжен да уведоми за това родителя с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствието.

(4) За неосигурено задължително присъстване на учениците за повече от 5 учебни часа по неуважителни причини, директора на СУ „Черноризец Храбър“ предоставя информация на кмета на общината за предходния месец.

(4) (Отменена, в сила от 14.09.2023 г.)

Чл. 127. (1) За неизпълнени на задълженията определени в Закона за предучилищното и училищното образование, в нормативни актове по неговото прилагане и в правилника за дейността на училището, след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. забележка;
2. преместване в друга паралелка на училището;
3. предупреждение а преместване в друго училище;
4. преместване в друго училище;
5. преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение.

(2) За възпрепятстване провеждането на учебния процес учителят може да отстрани ученика до края на учебния час и в деня на нарушението (след последния час за деня) или на следващия ден заедно с ученика отива при педагогическия съветник.

1. Учителят, наложил тази мярка, я вписва в дневника на класа, а педагогическият съветник отразява мярката и се информира родителя.
2. Мерки по тези прояви се вземат ежеседмично от класния ръководител и учителя, регистрирал нарушението, и провинилия се ученик в допълнителния час на класа.

(3) За облекло или вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието на ученика не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(4) В случаите по ал. 2 и 3 се предприемат дейности за мотивация и за преодоляване на проблемното поведение и задължително се уведомява родителят/представителят на детето/лицето, което полага грижи за детето.

(5) За ученика с наложена санкция се осигуряват и дейности за превенция и преодоляване на проблемното поведение.

(6) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и вучилищната среда, с участието му в дейността на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;

2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище;

3. консултиране на детето или ученика с психолог/педагогически съветник;

4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;

5. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;

6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);

7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи;

8. участието на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, които могат да бъдат:

- изготвяне на учебно табло за класната стая или електронен материал по поставена задача,
- подпомагане на дейността на библиотеката,
- грижа за вътрешниа интериор на коридор и класни стаи – подреждане на картини, книги, табла и др.

(7) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) Родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето, е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите по ал.6

(8) (Изм. В сила от 14.11.2017 г) При отказ от страна на родителя да съдейства и да подпомага реализирането на дейностите по ал. 6 директорът на СУ „Черноризец Храбър“ писмено сигнализира дирекция „Социално подпомагане” по настоящия адрес на ученика за предприемане на действия при необходимост при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

Чл. 128 Санкциите могат да бъдат предшествани и/или съпроводени от следните мерки:

1. Писмено предупреждение в бележника за кореспонденция.
2. Допълнителна учебна работа по инициатива на учителя.
3. Обсъждане на поведението на ученика на класен съвет / с участието на всички, имащи отношение към проблема учители, родителския комитет и отговорника на класа/.

Чл. 129. За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция.н мерките по чл. 127, ал. 2 и 3 се налагат независимо от санкциите по чл. 127, ал. 1.

Чл. 130. (1) (Изм. В сила от 14.11.2017 г) Освен налагането на санкция в зависимост от причините за проблемното му поведение на ученика се предоставя планирана обща подкрепа за личностно развитие по чл. 178, ал. 1, т. 12 от ЗПУО.

(2) (Изменена и допълнена. В сила от 14.11.2017 г.) Видът на дейностите за обща подкрепа по ал. 1 се определя от координатора съвместно с класния ръководител, учителите на ученика и родителя.

(3) (Нова. В сила от 14.11.2017 г) За преодоляване на проблемното поведение и за превенция на отпадането от училище на ученици, които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, класният ръководител и/или педагогическият съветник в училището осъществяват връзката и сътрудничеството между училището, семейството и обкръжението на учениците.

Чл. 131. (1) След всеки 3 допуснати отсъствия на ученика от училище класният ръководител уведомява родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, и обсъжда с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.

(2) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) Когато ученикът отсъства от училище един учебен ден и отсъствието не е по някоя от уважителните причини, определени в чл. 54, класният ръководител е длъжен да уведоми родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.

(3) Отменена (в сила от 14.09.2021)

Чл. 132. (1) Санкциите по чл. 127, ал. 1 може да се налагат и за допуснати отсъствия, извън случаите по чл. 53

(2) Санкциите по чл. 127, ал. 1, т. 4 и 5 може да се налагат и за допуснати повече от 15 отсъствия по неуважителни причини през учебната година.

Чл. 133. (1) Видът и срокът на санкцията се определят като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта на нарушението, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

(2) Видът и срокът на мерките по чл. 127, ал. 4 и 5 се определят като се отчитат и възможностите на училището.

Чл. 134. (1) Санкциите по чл. 127, ал. 1, т. 1 и 2 се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а санкциите по чл. 127, ал. 1, т. 3-5 – със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(2) Мярката по чл. 127, ал. 3 се налага със заповед на директора, а по чл. 127, ал. 4 и 5 – със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(3). При пет отзива за лоша дисциплина и неуважение, и при три отзива за агресия, регистрирани в електронния дневник на класа, класният ръководител внася предложение за налагане на санкция на провинилия се ученик.

(4). Санкциите по чл. 127, ал.1, т. 4 и 5. се налагат като крайна мярка при тежки нарушения. ПС обсъжда доклада на класния ръководител за извършеното нарушение и изслушва ученика или определен от него учител или друг ученик. На заседание на ПС може да присъства родителят или настойникът на ученика.

Чл. 135. Най-тежки нарушения на реда в училище са проявите, които заплашват здравето и живота на членовете на училищната общност като:

- тютюнопушене и употреба на алкохол и наркотици;
- изнудване и унижаване достойнството на съученици, в това число унижаване на личното достойнство на съученици и упражняване на физическо или психическо насилие върху тях, свързано с религиозни, етнически и полови различия;
- насилие;

- телефонен тероризъм;
- възпрепятстване на нормалното провеждане на учебния процес;

и те може да се санкционират с "предупреждение за преместване в друго училище" и " преместване в друго училище".

Чл. 136 (Изм. В сила от 14.11.2017 г) (1) Директорът задължава класния ръководител да уведоми писмено родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, за откриването на процедура по налагане на санкция по чл. 127, ал. 1 и съответните териториални структури за закрила на детето. При уведомяването на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, се посочва извършеното от ученика нарушение и условията, при които родителят/представителят на детето/лицето, което полага грижи за детето, може да участва в процедурата по налагане на санкцията. На териториалните служби за закрила на детето се предоставя информация за датата и часа на изслушването.

(2) (Изм. В сила от 14.11.2017 г) В процедурата по налагане на санкцията малолетният ученик се представлява от родителя или от упълномощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителя си. Родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, при процедура по налагане на санкция може да изкаже мнение и да бъде консултиран от педагогическия съветник.

(3) За всяка процедура по налагане на санкция по чл. 127, ал. 1 и на мярката по чл. 127, ал. 5 се определя докладчик – класният ръководител или учител, който преподава на ученика.

(4) (Нова. В сила от 14.11.2017 г) Връчването на уведомлението по ал. 1 се извършва от служител на училището, по пощата или чрез куриерска служба с препоръчана пратка с обратна разписка на адреса на родителя или на лицето по чл. 60, ал. 2. Съобщаването по ал. 1 може да се извърши и на посочен от родителя или лицето по чл. 60, ал. 2 електронен адрес, като в този случай връчването се удостоверява с копие от електронния запис за това.

Чл. 137. (Изм. В сила от 14.11.2017 г) (1) Преди налагане на санкция по чл. 127, ал. 1, директорът – упълномощава класния ръководител да изслуша ученика, в присъствието на психолог и/или педагогически съветник и да се запознае с и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник. След изслушването се съставя протокол със заключение дали ученика да се санкционира или да се приложат дейности за преодоляване на проблемното поведение. Класния ръководител предоставя писменото обяснение на ученика и протокола на директора.

(2) Родителят/представителят на детето/лицето, което полага грижи за детето, има право да присъства на изслушването и да изрази мнение.

(3) По предложение на класния ръководител и/или по молба на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, изслушването на ученика може да се извърши в присъствието на психолог, педагогически съветник, ресурсен учител или друго доверено лице.

(4) За изясняване на фактите и обстоятелствата по време на изслушването директорът може да покани за участие и за изразяване на мнение учители, които преподават на ученика, както и ученици от училището.

(5) Преди налагане на санкциите и мерките, с изключение на мярката по чл. 49, ал. 3, задължително се взема предвид мнението на класния ръководител на ученика.

(6) (Нова. В сила от 14.11.2017 г) Освен налагането на санкция в зависимост от причините за проблемното му поведение на ученика се предоставя планирана обща подкрепа за личностно

развитие по чл. 178, ал. 1, т. 12 от ЗПУО.

Чл. 138.(1) Класният ръководител писмено уведомява родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, за наложените на ученика санкции и/или мерки.

(2) Наложените санкции и мерки се отразяват в електронния дневник и в личния картон/личното образователно дело на ученика.

Чл. 139. При налагане на мярката по чл. 127, ал. 2 за времето на отстраняване на ученика не се отбелязват отсъствия, а наложената мярка се документира в дневника на класа и се информира родителя от класния ръководител.

Чл. 140. (1) По предложение на класния ръководител наложената на ученика санкция по чл. 127, ал. 1, т. 1 може предсрочно да бъде заличена.

(2). Санкциите по чл. 127, ал.1, т.3 и 4., във връзка с чл. 23, ал. 1, влиза в сила от началото на следващата учебна година, в случай че е наложено до 30 учебни дни преди края на учебната година.

(3). Санкциите по чл. 127, ал.1. може да се налагат на ученик за допуснати повече от 15 неизвинени отсъствия за учебната година, с изключение на ученик от последния гимназиален клас в дневна форма на обучение.

(4). Санкциите по чл. 127 ал.1. се заличават с изтичане на съответната учебна година.

(5). Ученик, със санкция по чл. 129, ал.1. т.4., продължава обучението си в друго училище при условия и по ред, определени със заповед на началника на РУО.

(6) Ученик, на който е наложена санкция „Предупреждение за преместване в друго училище“, „Преместване в друго училище“ или „Преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение“, за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

Чл. 141. (1) Видът и срокът на санкцията се определят като се отчитат причините и обстоятелствата при извършване на нарушението, видът и тежестта на нарушението, както и възрастовите и личностните особености на ученика.

Чл. 142. (1) Санкциите по чл. 129, ал. 1 може да се налагат и за допуснати отсъствия, извън случаите по чл. 53, като условията и редът за налагането им се определят с правилника за дейността на училището.

(2) Санкциите по чл. 49, ал. 1, т. 4 и 5 може да се налагат и за допуснати повече от 15 отсъствия по неуважителни причини през учебната година.

Чл. 143. (1) Санкциите за допуснати неизвинени отсъствия се налагат, както следва:

1. “забележка” – за над 5 неизвинени отсъствия;
2. „ преместване в друга паралелка на училището”
3. “предупреждение за преместване в друго училище” – при над 10 неизвинени отсъствия;
4. “преместване от дневна в самостоятелна форма на обучение” – за учениците, навършили 16 години, при над 15 неизвинени отсъствия.
5. “преместване в друго училище до края на учебната година” при над 15 неизвинени отсъствия – за ученици под 16 години.

Раздел IV

Позитивен психологически климат в СУ „Черноризец Храбър“

Чл. 144 (1) В СУ „Черноризец Храбър“ работи училищен координационен съвет (УКС), който отговаря за планиране, проследяване и координиране на усилията за справяне с насилието.

1) Задължение на всеки учител или служител е да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел.

2) За справяне с насилието се въвеждат дейности на ниво класна стая, ниво училище и ниво общност, разработени от УКС. Дейностите са задължителни за изпълнение.

3) Въвеждат се дейности за намеса в ситуации на насилие между учениците, според степента на проявен тормоз, както следва:

Ниво на тормоз	Отговор на училището	Отговорни лица
Ниско нарушаване на правилата	Прекратяване – изтъкване на нарушеното правило –налагане на съответната последица	Учител, дежурен учител, класен ръководител
Повтаряне на едни и същи нарушения на правилата	Протокол за реагиране при тормоз – възстановяване на щетата, необходимо е да се разговаря с родителите	Класен ръководител
Сериозно – злоупотреба със сила, както и при екстремни ситуации, в които съществува опасност за живота и здравето, телесния интегритет, както на детето-жертва, така и на детето-извършител.	Насочване към МКБППМН-кметство „Тракия", детска педагогическа стая и полиция, ОЗД по силата на координационния механизъм; Протокол за реагиране при тормоз: – среща с родители; – възстановяване на щетата; – включване на учениците в допълнителни дейности по преценка на УКС	Координационен съвет

4) (Отменена, Нова, в сила от 23.01.2018 г.) При преценка от УКС детето или неговите родители се насочват към услуги в общността. Създават се процедури от действия при насилие на ученик към сужител на училището.

5) (Отменена, Нова, в сила от 23.01.2018 г.) Въвеждане на Дневник за случаи на насилие и тормоз за съответната учебна година. Всяка, описана в дневника ситуация, съдържа следната информация: дата, клас, участници, вид насилие и ниво, какво е предприето като действие, подпис на служителя.

6) (Нова. В сила от 23.01.2018 г.) Извършване на „оценка на ситуацията" в началото на учебната година и анализ на резултатите от Координационния съвет.

(2) (Нова. В сила от 23.01.2018 г.) В СУ „Черноризец Храбър" действа институционалната политика за противодействие на тормоза в училище и се реализира на равнище клас, равнище училище, равнище общност, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция (реакция).

а) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) Всеки учител станал свидетел на агресивна проява или узнал за нея и при съмнение за проблем със здравословното състояние ученика или учениците, задължително ги насочва към медицинското лице в училището или към личния лекар за преглед и консултация.

(2) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) В СУ „Черноризец Храбър" действа институционалната политика за противодействие на тормоза в училище и се реализира на равнище училище и на равнище клас и паралелка, като на всяко едно от тези равнища се осъществяват дейности по превенция и интервенция (реакция).

(3) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) Видовете и съдържанието на дейностите по превенция на тормоза включват:

1. изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката;

2. разглеждане на теми от глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове;

3. партньорство с родителите;

4. дейности за развитие на компетентностите на всички членове на институционалната общност, включително за запознаване с различните форми на насилие и с техники за преодоляването им.

5. оказване на психологична подкрепа към учениците, учителите, родителите

6. подпомагане на взаимоотношенията и отношенията с връстниците

7. подпомагане на ефективната комуникация

(4)) (Нова. В сила от 15.09.2017 г.) Всеки учител, станал свидетел на агресивна проява или узнал за нея и при съмнение за проблем със здравословното състояние ученика или учениците, задължително незабавно ги насочва към медицинското лице в училището или към личния лекар за преглед и консултация.

(5) (Нова. В сила от 23.01.2018 г.) При определни случаи на тормоз се въвежда подходът за възстановяване на щетата

(6) (Нова. В сила от 23.01.2018 г.) При идентифициране на случаи на насилие и тормоз на ученици, училището, директорът на институцията следва да бъде незабавно уведомен. От страна на институцията сигналът се подава от директора.

(7) Училищни правила, съгласно Механизма за противодействие на училищния тормоз и насилие:

1. Уважение към правата на другите
2. Зачитане правата на детето в контекста на ученическото ежедневие.
3. Хармонизиране на индивидуалната и груповата отговорност.
4. Възпитание в чувство на споделена отговорност.
5. Възпитание в дух на активна толерантност.
6. Нравствена култура на учениците.
7. Възпитание в толерантност като противодействие срещу проявите на агресия и насилие
8. Възпитание на учениците за справяне в конфликтни ситуации, възпитание в дух на разбирателство и мирно общуване
9. Да се отнасяш с другите както искаш те да се държат с теб.
10. Да си помагаме.
11. Да пазим чисто.
12. Да се внимава в час и да е тихо.
13. Да не се прекъсваме, да се изслушваме.
14. Да си пишем домашните навреме.
15. Да пазим своите и чуждите вещи.
16. Да не преписваме от другите.
17. Да не се обиждаме един друг.
18. Да бъдем задружни.
19. Спазваме Правилника за вътрешния ред в училището.
20. Мислим, че в СУ „Черноризец Храбър" всички участници в училищния живот трябва се уважават взаимно (ученици, учители, ръководство, родители, непедагогически персонал).
21. Имаме граници за неприемливо поведение, водещо към тормоз и насилие. Прилагаме съответните мерки, ако се преминат тези граници – споделяне с класен ръководител, психолог, педагогически съветник, друг учител, родител
22. Когато сме провокирани, не трябва да реагираме агресивно, или поне се стремим да е така. Трябва да търсим други начини за да се разреши конфликтната ситуация.

23. Взаимно да се разбираме, като добри съученици и да се стараем да изградим и добри приятелства помежду си.
24. Не забравяме, че класната стая и училището е място и където правим много грешки, но важното е да се поучим от тях.
25. Всеки има равни възможности - не прибързваме без повод с отрицателни оценки за някой, и всеки има право да се чувства добре.
26. Всеки е отговорен за собствените си действия, но трябва и да си помагаме, особено ако сме свидетели или жертва на недобро отношение или тормоз.
27. Стараем се да: говорим внимателно – без лоши неща за другите, пазим честта си и честта на другите, да се самоконтролираме.
28. Не трябва да коментираме и публикуваме снимки, видео, текстове, отнасящи се до личния живот на другия, които могат да уронят достойнството му.
29. Стремим се да покажем, че сме носители на добро възпитание, като избягваме да отправяме лични нападки, обидни думи, жестове, заплахи, против когото и да е било.
30. Всеки има право на мнение, без да го налага, но и изслушваме чуждото мнение.
31. Шеги и закачки има между нас, като във всеки клас, но се стараем да ги правим в рамките на добрия тон, като сме убедени, че няма да обидим другия.
32. Най-важното е, да се отнасяме с другите така, както искаме да се отнасят към нас.
33. Имаш ли права - споделящ отговорности.
34. Наши приятели са вълшебните думи - благодаря, заповядай, може ли, моля, ако обичаш
35. Важно за класната ни стая и за нас самитее да я пазим чиста.
36. В нашия клас всеки има право на мнение.
37. Уважаваме себе си и другите около нас.
38. Ние сме едно семейство и си помагаме в беда.
39. Правилата пазят нашите права.
40. За часа се приготвям през междучасието.
41. В час седя тихо на чина си и не се въртя.
42. Щом бие звънецът за влизане сядам тихо на чина си. 4. Говоря само тогава, когато госпожата ме посочи.
43. .Пиша тихо, без да си диктувам на глас.
44. Слушам внимателно обясненията на госпожата – аз съм ученик и всичко трябва да разбера и науча.
45. Говоря с тих глас – всички имат уши.
46. Със съучениците си съм вежлив и учтив – постъпвам с тях така, както искам да постъпват с мен.
47. Ако видим, че някои се бие, ние трябва да помогнем или да извикаме възрастен.
48. Избягвай децата, които те тормозят.
49. Не позволявай големите да тормозят по-малките.
50. В класната стая не се тича!
51. В класната стая не се храним, поддържаме чисти работните си места и се грижим за вещите си!
52. Ние сми вежливи и се уважаваме!
53. Забавляваме се и научаваме нови неща!
54. Винаги казваме истината и сме честни един с друг!
55. В клас работим съсредоточено, спокойно и тихо и изслушваме този, който говори!
56. Не се обиждаме!
57. Не се наранява, не се бием!
58. Стремим се да сме по-добронамерени и търпеливи!

59. Уважаваме чуждото мнение и не налагаме своето!
60. Нашето мото „Един за всички, всички за един!“
61. Да сме добри.
62. Да бъдем приятели.
63. Да сме умни.
64. Да се слушаме.
65. Да си прощаваме.
66. Да сме толерантни.
67. Да си помагаме.
68. Да работим в екип.
69. Да си имаме доверие.
70. Да бъдем мечтатели.
71. Съхраняваме авторитета на училището и училищната общност.
72. Носим училищната униформа и се отнасяме към нея с респект, което ми носи самочувствие за принадлежност към училището.
73. Толерантни сме със съучениците си, като ги зачитаме.
74. Уважаваме мнението на другите.
75. Не упражняваме никаква форма на насилие над друг: физическо, емоционално или вербално.
76. Пазя личното си и чуждо имущество.
77. Информирам учителя за възникнали проблеми незабавно и откровено.
78. Моето семейство е моят свят, затова уважавам родителите си и споделям с тях всичко , което ме вълнува и става в училище.
79. Помагам на съучениците си при нужда.
80. Подготвям се за училище с нужната отговорност.
81. Взимам активно участие в часовете и се старая да научавам повече.
82. Учи се добре – Старай се и ще успееш!
83. Бъди добър - Направи добро и доброто ще се върне при теб!
84. Не се бий – Боят не те прави по-силен!
85. Не обиждай – Думите нараняват!
86. Помагай на съучениците си – Един за всички, всички за един!
87. Внимавай в час и слушай госпожата – Ще научиш интересни неща!
88. Не дразни и не наранявай другите – Никой не обича лошите!
89. Бъди старателен – Старанието се възнаграждава!
90. Използвай вълшебни думи – Така всички ще те харесват!
91. Бъди отговорен – Ставаш все по-голям!
92. Да бъдем всички приятели в училище и извън него.
93. Да сме добри към съученици и учители.
94. Да си прощаваме когато допускаме грешки.
95. Да сме толерантни един към друг.
96. Да си помагаме и да разчитаме един на друг.
97. Да си имаме доверие.
98. Да показваме винаги добро възпитание.
99. Да сме ученолюбиви.
100. Да сме изпълнителни при всяка поставена задача.

101.Да постигаме високи резултати в учебния процес и извънучебните дейности и състезания.
102. Аз съм любезен.
103. Аз не бия и не обиждам.
104. Аз не говоря лоши неща за другите.
105. Изключвам мобилния си телефон.
106. Работя съсредоточено, тихо, спокойно и изслушвам този, който говори.
107. Поддържам работното си място чисто и подредено.
108. Не се храня в класната стая.
109. Опазвам училищното имущество.
110. Утешавам тъжните и плачещите.
111. Не обиждай никого дори да си силно афектиран или провокиран.
112. При възникнала конфликтна ситуация е нужно да уведомиш класния ръководител или дежурен учител.
113. Ако видиш, че някой греши или върши нещо нередно, опитай се да му помогнеш.
114. Прави поне по едно добро дело на ден, не пречи с нищо на останалите.
115. Зачитай достойнството на всеки!
116. Не закъснявай за час!
117. .Взаимно се разбираме.
118. Отнасяй се с уважение към учителите!
119. Прави добрини!
120. Отнасяй се към всеки с уважение!
121. Признаваме си, когато грешим.
122. Да използваме думите при решаване на проблемите.
123. Не обиждай!
124. Казваме истината.
125. Да поддържаме чистота.
126. Не заплашвай съучениците си!
127. Всеки има право на мнение.
128. Не крещим, а се изслушваме.
129. Оценяваме и ценим различията помежду ни.
130. Да сме учтиви един с друг.
131. Нека се учим от грешките си.
132. Помагаме си в беда.
133. Не рушим училищната собственост.
134. Всички сме приятели.
135. Не се подиграваме.
136. Не удряме и не обиждаме другите.
137. Не позволяваме ученик да тормози друг ученик.
138. Учим упорито!
139. Четем най-бързо и гладко!
140. Пишем най-красиво!
141. Разбирам всичко прочетено!
142. Пресмятаме най-бързо и вярно!
143. Не прекъсвам другите,когато говорят!
144. Не отговарям на учителите!
145. Не използвам думи ,които не разбирам!
146. Отговорник съм сам на себе си!
147. Не се въртя и не говоря в час!
148. Помагам на съучениците си!

149. Не вдигам излишен шум!
150. Не отнемам от времето на другите!
151. Не обиждам другите!
152. Не се бием!
153. Пазя работното си място най-подредено и чисто!
154. Пазя моите вещи и вещите на другите!
155. Пазя училищната собственост!
156. Строяваме се най-бързо!
157. Не тичаме в класната стая!
158. Държим се учтиво с възрастните хора!
159. Ние уважаваме всеки ученик, независимо от неговите различия.
160. На първо място за нас е важно да бъдем добри един към друг и да си помагаме
161. Не приемаме никаква форма на физически тормоз – щипане, блъскане, удряне, ритане или нарушаване на чужда собственост
162. В противен случай агресорът ще бъде наказан!
163. Не приемаме нито една форма на психически тормоз- омаловажаване, клюкарене, обиждане, осмиване, подвикване, ругаене, клеветене, подигравки, унижение, заплахи, нецензурни коментари, измисляне на прякори, изключване от групови дейности, предпочитания базирани на различие, разпространяване на слухове.
164. Не приемаме сексуалния тормоз - показване на неприлични жестове и действия, вербален тормоз със сексуално съдържание, разпространяване на изображения или истории със сексуално съдържание.
165. Правилата ще се спазват и от момчета, и от момичета – решаваме, че нарушителят ще бъде наказан с игнориране от страна на класа, с мълчалив протест от страна на учениците.
166. Най-важното правило за всеки от нас е: Ако кажа „не“, то действително е „не“, т.е. агресорът трябва да спре.
167. Най-ценното благо за нас е правото да се изявяваме свободно, в позитивна среда без насилие
168. Смятаме да бъдем толерантни и търпеливи един към друг, защото всеки от нас греши.
169. Аз разбирам и спазвам правилата на СУ „Черноризец Храбър“.
170. Аз разбирам и уважавам чувствата на своите съученици.
171. Аз спокойно изслушвам и уважавам мнението на своите съученици.
172. Аз разбирам, че трябва да внимавам в учебните часове и не преча на другите да участват в тях.
173. Аз не прекъсвам другите, когато говорят и ги изслушвам спокойно.
174. Аз разбирам, че другите имат право да изявяват себе си по начин, който е подходящ за тях и не се подигравам с това.
175. Аз не обиждам съучениците си.
176. Аз използвам само изрази, които не обиждат другите. Не използвам език на омразата.
177. Аз се движа спокойно по коридорите, като не преча на другите.
178. Аз разбирам, че ако стана свидетел на насилие върху дете, трябва да съобщя за това на дежурния учител или на класния си ръководител.
179. Аз съм толерантен човек и приемам, че всички хора са равни пред правилата в училище и държавата.
180. Аз разбирам, че агресивното поведение вреди на мен и на всички около мен и затова, се стремя да се въздържам от агресивни реакции.
181. Аз имам доверие на своите учители и винаги мога да разчитам на тяхната подкрепа.
182. Аз оценявам и уважавам усилията на всички в училището да създадат сигурни и добри условия за моето обучение.

183. Аз пазя своите вещи, вещите на другите и всичко, с което училището осигурява моето обучение.Стремя се да пазя имуществото на училището.

Чл. 145. (1) На учениците в СУ „Черноризец Храбър“ се предоставя подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им.

(2) Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

Раздел V
Награди на ученици

Чл. 146 (1) (Изм. В сила от 14.10.2017 г.)) Учениците в СУ „Черноризец Храбър“ се поощряват с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на институционалната общност при:

1. постигнати изключителни успехи в учебната дейност и за върхови постижения и класиране на призови места при реализирането на изследователски проекти в конкретни предметни области, на творчески проекти или на проекти, свързани с иновации в образованието;

2. класиране на призови места и получаване на отличия за значими постижения в национални и международни състезания, олимпиади, конкурси, фестивали и други форуми за изява на способностите в областта на науките, технологиите, изкуствата и спорта;

3. прояви на гражданска доблест и участие в доброволчески или благотворителни инициативи или при участие в дейности и значими прояви за приобщаване на децата и учениците към непреходните национално значими идеали и ценности.

(2) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.) Директорът на СУ „Черноризец Храбър“ след решение на педагогическия съвет със заповед учредява награди за учениците. В заповедта се определят и конкретни критерии, на които трябва да отговарят учениците, за да бъдат удостоени с определена награда.

(3) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.) Наградите, с които се удостояват учениците, може да бъдат грамоти, сертификати, плакети, предметни награди и други в зависимост от постиженията на учениците.

(4) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.) Предложенията за удостояване с награди се правят до директора от педагогически специалисти, от специалисти, осъществяващи занимания по интереси с деца и ученици, от родители, от ученици в институцията, от други лица и организации.

(5) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.)Предложенията съдържат трите имена на детето или ученика, класа, в който се обучава, мотивите за предложението и информация за конкретните постижения на ученика в подкрепа на направеното предложение.

(6) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.)Постъпилите предложения се обсъждат на заседание на педагогическия съвет.

(7) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.)Директорът въз основа на решението на педагогическия съвет със заповед определя учениците, които се удостояват с награди.

(8) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.) Награди може да се връчват за доброволчески инициативи и по предложение на ученическия парламент.

Чл. 147. (Изм. В сила от 14.11.2017 г.) (1) Наградите се връчват на значими национални празници, по тържествени поводи или на специално организирани събития.

(2) (Нова. В сила от 14.11.2017 г.) Награди може да се връчват за начало и край на учебната година, по повод празници, тържествени събития на първи клас.

Раздел VI
Ученическо самоуправление

Чл. 148. Ученическият парламент /УП/ е израз на правото на представителност на учениците.

(1). Ученическият парламент организира своята дейност въз основа на приетия от членовете му правилник и на решенията им.

(2). В състава му влизат представители на класовете от V-XII.

(3). Ученическият парламент определя структурата и ръководството си, както и своите представители в работата на ПС и УС.

ГЛАВА ПЕТА

Училищната дисциплина и колективен живот

Чл. 149.(1). Добрата и успешна дейност на училищната общност се основава на взаимно доверие, уважение и толерантност между всичките й членове – учители, ученици, родители, административен и помощен персонал. Взаимното уважение предполага коректно поведение и необходимо коригиране във взаимоотношенията възрастни–подрастващи и между подрастващите.

(2). Светското образование не допуска налагането на идеологически и религиозни доктрини на учениците, както и дискриминация на основата на пол, народност, етническа принадлежност и религия.

(3).Лицата, съзнателно подпомогнали извършването на актове на дискриминация, носят отговорност по силата на Закона за защита срещу дискриминацията.

(4).Вербалното насилие, рушенето на МБ, повреждането на лично и обществено имущество, обидите, кражбите или опитите за кражби, физическото насилие, рекетът в училището или в района на училището представляват поведение, което според неговата сериозност е предмет на дисциплинарни санкции или уведомяване на съдебните органи.

(5). Правилата за вътрешно училищния ред имат за цел да осигурят успех на училищната дейност чрез реализиране на личните права на всеки: физическа неприкосновеност, свобода на убежденията и изразяването, защита на личната собственост, уважение към труда и материалните блага, непрекъснато лично развитие и усъвършенстване.

Тези правила за добро поведение са валидни в училище и извън него и тяхното спазване допринася за доброто име на училището.

(6).Всеки е длъжен да опазва училищното имущество и учебните материали:

1. Осветлението се изгасва, когато е светло.
2. Дежурният ученик почиства дъската преди всеки час.

3. Класните стаи се поддържат чисти и отпадъците се изхвърлят в кошчетата. За опазване на МБ и за чистотата в класните стаи са пряко отговорни учениците, учителите и целия персонал.

4. При констатиране на лоша хигиена класната стая се почиства от целия клас след учебния час под ръководството на съответния учител, а при невъзможност почистването става в края на седмицата под ръководството на класния ръководител.

5. Всяка умишлена повреда води до поемане на разходите за възстановяване или ремонт от виновното лице и неговите родители.

6. При биене на учителския звънец учениците трябва да са в класните стаи и да са готови за час.

7. В кабинетите и учебните стаи по чужди езици се влиза при биенето на учителския звънец под ръководството на преподавателя. Времето до началото на часа учениците прекарват в класните стаи.

8. Отварянето на прозорците по време на междучасие е забранено. Проветряването става в началото на часа в присъствието на учител.

9. Вратите на класните стаи се затварят само по време на час. Вратите на класните стаи се заключват след почистване на кабинета след приключване на учебните занятия.

10. В началото на учебната година всеки клас приема правила за поведение в класната стая и за опазване на училищното имущество.

Чл. 150. Външен вид

(1). Членовете на училищната общност трябва да идват на училище чисти и спретнати. **В училището се спазва установената училищна униформа**.

(2). Носенето на дискретни знаци и бижута, определящи личната привързаност към някаква религия и идея, е допустимо в училище. Но показните знаци, които сами по себе си представляват расистки или дискриминационни символи, са забранени.

(3). Недопустимо е явяването в училище с провокиращо облекло и прически. Неспазването на това изискване се санкционира съгласно училищния правилник.

(4). По смисъла на този правилник облеклото отговаря на следните минимални изисквания:

- не много къси поли и рокли;
- не е допустимо облеклото да разкрива елементи от бельото или да е прозрачно;
- не е допустимо носенето на къси панталони и джапанки.
- не са допустими прически, несъвместими с дейността в училище
- не е допустимо явяването на момичета на учебни занятия с „ тежък" грим

(5). В часовете по физкултура не се допуска присъствие на ученик без задължителното униформено облекло – спортен екип и гуменки. Всяко явяване без спортен екип се отразява в електронния дневник на класа.

(6). Задължение на всеки учител е да сигнализира за неспазване на изискванията за външен вид, утвърдени с този правилник.

ГЛАВА ШЕСТА

Безопасност и сигурност

Чл. 151. Охраната на училището се осъществява от портиера на училището, като пропускателния режим се осъществява съгласно утвърдения от директора на СУ „Черноризец Храбър" Правилник

за пропускателния режим. Влизането на учениците в училището се осъществява след представяне на ученическата книжка на входа на училището на портиера или на дежурния учител.

Чл.152. (1) Външните лица се допускат до работните помещения на училището от 08.00 часа до 16.30 часа след потвърждение на лицето, при което отиват и се съпровождат от дежурния служител по вход до съответното работно помещение..

(2) Външните лица се допускат в училището след представяне на лична карта или друг документ за самоличност.

(3) Дежурният служител на входа записва в дневника за посещенията трите имена на външното лице, етажа, номера на работното помещение и лицето от училището, при което отива, часа на влизане в сградата и излизане от нея на съответното външно лице.

(4) Когато външното лице не носи със себе си личната карта или друг документ за самоличност, то се допуска до съответното работно помещение на училището след разрешение на лицето, при което отива, като това се отбелязва от дежурния служител на входа в дневника по ал. 3.

Чл.153. (1) При организирането на мероприятия с масово участие на външни лица (родителски срещи, концерти, изложби и др.п.), те се допускат до работните помещения на училището по предварително изготвено разпределение на помещенията.

(2) Официалните гости и посетители на училището се придружават при влизане в сградата и излизане от нея от портиера/дежурния служител по вход или чистачка.

Чл.154. Контролът по спазването на пропускателния режим в СУ "Черноризец Храбър" се осъществява от директора,

Чл. 155. Здраве

(1). Посещенията в медицинския кабинет по време на учебните занятия става в изключително спешни случаи. В подобни случаи ученикът се придружава до кабинета от свой съученик, който се връща веднага, щом медицинското лице се заеме с болния. Посещението в медицинския кабинет се регистрира с подпис на медицинското лице в бележника за кореспонденция.

(2). Болен или наранил се ученик не може по своя инициатива да напуска учебната сграда без предварително съгласие на медицинското лице, класния ръководител или дежурния директор и без да е уведомен родител. Всички инциденти, дори най-леките, задължително се съобщават на медицинското лице и на дежурния помощник-директор.

(3). Вземането на медикаменти от учениците по време на учебния процес става само в присъствието на медицинското лице след представяне на съответния официален документ от личния лекар /предписание, рецепта/.

Чл. 156. Пожар и евакуация.

(1). Евакуационните схеми са поставени в коридорите. Всеки е длъжен да се запознае с тях в началото на учебната година и да участва в практическите занятия два пъти годишно.

Чл. 157. Кражби и загуби.

(1). Родителите трябва да се грижат за това, децата им да не носят в училище ценни вещи и големи суми пари. Училището не носи отговорност за загуби и кражби, включително на пари и ценни вещи.

(2). Всеки, който намери чужди вещи, трябва незабавно да ги предаде на портиера.

Чл. 158. Опасни и взривни вещества.

(1). Внасянето в училище на опасни предмети – огнестрелно оръжие, ножове, аерозоли, кибрит, пиратки или химически вещества /включително медикаменти/, които може да са опасни за здравето и не са свързани с учебната дейност, е забранено.

Чл. 159. Застраховки

(1)Въпреки че не е задължително, е препоръчително всеки родител да застрахова детето си против злополука. Ако желаят родителите могат да застраховат децата си към застрахователна агенция, избрана от училищното настоятелство.

Чл. 160. Социално подпомагане и педагогически консултации.

(1). Педагогическият съветник и училищния психолог на разположение на родителите и учениците за съвет и помощ.

(2). Учениците, изпитващи материални трудности, могат да се информират при педагогическия съветник за възможностите да бъдат подпомогнати.

ГЛАВА СЕДМА

ОРГАНИ НА УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I

Директор

Чл. 161 (1) **Директорът** на СУ „Черноризец Храбър“ ръководи образователния процес в институцията в съответствие с държавната политика в областта на образованието и планира, организира, координира, контролира и отговаря за цялостната административно-управленска и финансова дейност в институцията.

(2) (Изменена, отменени т.1 -23, създадени нови 1 и 2) Директорът, като орган на управление на СУ „Черноризец Храбър“, изпълнява своите функции като:

1. (Нова, в сила от 10.09.2019) прилага държавната политика в областта на предучилищното и училищното образование;
2. (Нова, в сила от 10.09.2019) ръководи и отговаря за цялостната дейност на институцията;

(3) Директорът на СУ „Черноризец Храбър“ е председател на педагогическия съвет и осигурява изпълнение на решенията му.

(4) (Нова, в сила от 10.09.2019) Със своя заповед директорът може да делегира правомощия на заместник-директорите в определените в нормативен акт случаи.

Чл. 162. (1) При управлението и контрола на учебната дейност директорът се подпомага от трима и при административно-стопанската дейност от един заместник-директори.

(2) Функциите на заместник-директорите в СУ „Черноризец Храбър“ се определят от директора.

Чл. 163. (1) Заместник-директорите, които осъществяват функции по чл. 21, ал. 1, свързани с управлението и контрола на учебната дейност, изпълняват норма за преподавателска работа.

(2) Заместник-директорът, който изпълнява функции по чл. 159, ал. 1, свързани с управлението и контрола на учебната и административно-стопанската дейност, може да изпълнява норма за преподавателска работа ако отговаря на изискванията за заемане на длъжност „учител“. В този случай той е педагогически специалист.

Раздел II

Педагогически съвет

Чл. 164. (1) Педагогическия съвет е специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в детската градина, училището и центъра за подкрепа за личностно развитие е педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, детската градина или центъра за подкрепа за личностно развитие, ученици, както и други лица.

(5) Директорът на училището, в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

Чл. 165. (1) Педагогическият съвет на СУ „Черноризец Храбър“:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;
2. приема правилник за дейността на училището;
3. приема училищния учебен план;
4. приема формите на обучение;
5. приема годишния план за дейността на училището;
6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;
7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;
8. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;
9. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи;
10. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
11. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
12. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
13. определя ученически униформи;
14. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
15. запознава се с бюджета на училището, както и с отчетите за неговото изпълнение;
16. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
17. Приема учебна програма за целодневната организация на учебния ден в училището.
18. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.

Чл. 166. (1). ПС се свиква най-малко веднъж на два месеца от директора. Извънредно заседание се свиква по писмено искане до директора на най-малко една трета от числения състав.

(2). Решение се приема с обикновено мнозинство при присъствието на не по-малко от 2/3 от числения му състав.

(3). Решенията на ПС могат да се отменят от самия съвет с квалифицирано мнозинство (2/3 от гласовете на присъстващите) или от началника на РУО.

(4). За всяко заседание на ПС се води протокол.

Чл. 167. По инициатива на директора ПС може да заседава извънредно за обсъждане предложения за наказания на ученици.

Обществен съвет

Чл. 168. (1) Обществен съвет се създава към училището и се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на деца и ученици.

Чл. 169. Участието на членовете в обществения съвет е на доброволни начала и е безвъзмездно.

Чл.170 (1) Броят на членовете на обществения съвет се определя от директора.

(3) Не по-малко от 2/3 от представителите на родителите в обществения съвет задължително са родители на деца или ученици от или училището.

(4) Членовете на обществения съвет се определят за срок до три години.

(5) Едно лице може да участва в състави на обществения съвет не повече от шест години.

Чл. 171. Дейност на обществения съвет в училището и организация на работа:

(1) Обществеият съвет в училището :

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението й;
2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите за превенция на ранното напускане на училище и за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи, както и при обсъждане на избора на ученически униформи;
3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване – за училищата, и инспектирането на училището;
4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му;.
5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;
6. съгласува училищния учебен план;
7. участва с представител на родителите в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
8. съгласува избора от учителите на учебниците и учебните комплекти, които се предоставят за безвъзмездно ползване на учениците;
9. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;
10. дава становище по училищния план-прием;
11. участва с представители в създаването и приемането на етичния кодекс на училищната общност;
12. участва с представители в провеждането на конкурса за заемане на длъжността „директор“;
13. участват с представители в заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас.

(2) Обществениият съвет дава становища по други въпроси по искане на директора, педагогическия съвет, регионалното управление на образованието или Министерството на образованието и науката.
(3) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Чл. 172 (1) Обществениият съвет изготвя отчет за своята дейност за предходната учебна година, който се поставя на мястото за обявления в сградата на училището и се публикува на интернет страницата на училището.
(2) Обществениият съвет използва и други подходящи начини за информиране на родителите за работата му и за взетите решения.

Чл. 173. (1) На първото заседание обществениият съвет избира от състава си , който
1. представлява обществения съвет и организира и ръководи дейността му;
2. свиква, насрочва, определя дневния ред и ръководи заседанията на обществения съвет;
3.удостоверява с подпис протоколите от заседанията на обществения съвет.

Чл. 174. (1) Обществениият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание до два месеца след началото на учебната година.
(2) Една трета от членовете на обществения съвет може да прави искане до председателя за свикване на заседание.
(3) При необходимост директорът може да отправи искане до председателя на обществения съвет за свикването му.

Чл. 175. Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

Чл. 176. (1) Кореспонденцията и документите за дейността на обществения съвет се съхранява в училището на място, определено от директора.
(2) Административното и техническо подпомагане на обществения съвет се извършва от длъжностно лице от училището, определено от директора.
(3) Обществениият съвет осъществява своята дейност без допълнителен персонал и издръжка.

Раздел III

Училищно настоятелство

Чл.177. (1) УЧИЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО е независимо и доброволно сдружение – юридическо лице с нестопанска цел, осъществяващо дейността си в съответствие с действащото в страната законодателство.

(2) Дейността на Настоятелството обединява усилията на родители, учители, обществеици, научни и културни дейци, бизнесмени, които са съпричастни към просветното дело и готови да съдействат за развитието на училището.

Чл.178. Целите на Настоятелството са:

1. Цялостно да съдейства на училищното ръководство при изпълнение на задачите във връзка с обучението, възпитанието и просперитета на учениците, тяхното оформяне като образовани и културни граждани;
2. Осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището;
3. Организиране и осъществяване на сътрудничество с други настоятелства.

Чл. 179. За постигане на целите Настоятелството:

1. Подпомага училищното ръководство;

2. Подпомага инициативите на учениците и учителите в училището;
3. Съдейства за подобряване материално-техническото осигуряване на учебния процес;
4. Издирва спонсори за подпомагане на училището, грижи се за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за училището и само извършва спонсорска дейност;
5. Подпомага и съдейства за включване на родители при организирането на свободното време на учениците;
6. Предлага мерки за подобряване на дейността на училището;
7. Подпомага социално слабите ученици;

Чл. 180. Членуването в настоятелството е доброволно.

ГЛАВА ОСМА

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Правилникът е изготвен въз основа на **З**аконът за предучилищното и училщното образование, държавните образователни стандарти, утвърдени като наредби.

Учениците и щатният персонал имат право да внасят писмени предложения за промени, които се приемат по реда на приемането на правилника.

Директорът има право да издава заповеди и наредби, с които да регламентира неуредени с този правилник въпроси.

§ 2. Настоящият Правилник за дейността на Средно училище "Черноризец Храбър" град Пловдив е приет с Протокол № 13 от заседание на Педагогическия съвет проведено на 13.09.2016 година и е в сила от 15.09.2016 година, Протокол № 3 от 15.11.2016 г., Протокол №12 от 13.09.2017 г., Протокол №3 от 14.11.2017 г. и Протокол №4 от 12.12.2017 г., Протокол № 5 от 24.01.2018 г., Протокол № 1 от 26.09.2018 г., Протокол № 9 от 13. 11. 2018, Протокол № 13 от 11.09.2019 г, Протокол № 9 от 11.09. 2020 г., Протокол № 2 от 27.10. 2020, Протокол №13 от 14.09.2021 г. и Протокол №11 от 14.09.2022, Протокол №7 от 25.04.2023, Протокол №11 от 14.09.2023 г., Протокол №6 от 20.03.2024, Протокол №12 от 12.09.2024 правилника е актуализиран.

Приложение

ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Приобщаващото образование е процес на осъзнаване, приемане и подкрепа на индивидуалността на всеки ученик и на разнообразието от потребности на всички ученици, чрез активиране и включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето и научаването и към създаване на възможности за развитие и участие на учениците във всички аспекти на живота на общността.

Приобщаващото образование е неизменна част от правото на образование и се реализира в съответствие с принципите в чл. 3, ал. 2 ЗПУО.

На учениците в СУ „Черноризец Храбър“ се предоставя обща подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им.

Подкрепата за личностно развитие се прилага в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик. Общата подкрепа за личностно развитие се предоставя от учителите и от други педагогически специалисти в училището.

За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците в началото на учебната година със заповед на директора се определя координатор, който координира работата на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците и дейностите с педагогическите специалисти и с родителите във връзка с подкрепата за личностно развитие.

ПРОЦЕДУРА за предоставяне на обща подкрепа на учениците в СУ „Черноризец Храбър“

I. Общата подкрепа за личностно развитие (чл. 15 от Наредба за приобщаващото образование) в СУ „Черноризец Храбър“ , която е насочена към всички ученици в класа, гарантира участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището и включва:

1. екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти;
2. допълнително обучение по учебни предмети;
3. допълнително консултиране по учебни предмети;
4. кариерно ориентиране на учениците;
5. занимания по интереси;

6. библиотечно-информационно обслужване;

7. грижа за здравето;

8. поощряване с морални и материални награди;

9. дейности за превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение;

10. дейности за превенция на обучителните затруднения;

II. Общата подкрепа за личностно развитие за целите на превенцията на обучителните затруднения (чл. 27 от Наредба за приобщаващото образование) се изразява във включване на отделни ученици в дейности, като:

1. допълнително обучение по отделен учебен предмет с акцент върху обучението по български език, включително огрaмотяване на ученици, за които българският език не е майчин;

2. консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове;

Допълнителното обучение по т. 1 е насочено към ученици:

2.1. за които българският език не е майчин, или

2.2. които имат системни пропуски по даден учебен предмет, изразяващи се в годишна оценка слаб (2), или не са постигнали очакваните резултати, заложени като прагова стойност за успешност при Национално външно оценяване, както и за ученици, които напредват при обучението по даден учебен предмет;

2.3. които срещат затруднения, индикирани чрез срочна оценка слаб (2) или три последователни текущи оценки слаб (2);

2.4. за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

Допълнителното обучение по учебни предмети е насочено към ученици, които имат системни пропуски по даден учебен предмет, които са напреднали по даден учебен предмет и/или за които се препоръчва такова обучение в плана за подкрепа.

Потребностите от допълнителното обучение се определят от учителя по предмета и координатора, а за учениците със специални образователни потребности и за учениците с изявени дарби - от екипа за подкрепа за личностно развитие на конкретния ученик.

Когато допълнителното обучение по учебен предмет се провежда в учебни дни извън часовете по училищния учебен план, то е с обща продължителност от 60 до 120 учебни часа годишно.

Допълнителното обучение по учебен предмет може да се провежда и по време на лятната ваканция с обща продължителност не повече от 80 учебни часа.

За провеждане на допълнителното обучение директорът на училището уведомява родителите, които са задължени да осигурят присъствието на ученика.

Консултирането по учебни предмети е достъпно за всички ученици и се провежда извън редовните учебни часове от учителите по предмети ежеседмично в рамките на учебната година.

III. Превенцията на насилието и преодоляването на проблемното поведение (чл.26 от Наредба за приобщаващото образование) се изразява във включване на отделни деца и ученици в съответни дейности за въздействие върху вътрешната мотивация, както и оказване на психологическа подкрепа:

1. обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му - в случай на необходимост от изясняване на възникнал конкретен проблем;

1.1. класният ръководител осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването на проблема, при спазване на етичния кодекс на училищната общност;

1.2. класният ръководител съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема оказва подкрепа за осъществяването им.

2. използване на посредник при решаване на конфликт в училище – осъществява се в училище от подготвен за разрешаване на конфликтни ситуации учител или психолог, който не е страна в конкретния конфликт и който посредничи между страните в конфликта с цел разрешаването му;

2.1. Посредникът в конфликта провежда разговор с всички страни в конфликта за установяване на причините, довели до възникването му, при спазване на етичния кодекс на училищната общност.

2.2. След изясняване на причините за възникването на конфликта ученикът или учениците получават подкрепа от посредника по ал. 1 за разрешаването му.

3. консултиране на детето или ученика с психолог - по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист;

3.1. Дейността се извършва след наблюдение на детето или ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от провеждане на консултации с психолог

3.2. Консултациите се провеждат от психолога/педагогическия съветник въз основа на потребностите на ученика.

4. създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин – осъществява се по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист.;

4.1.Извършва се след наблюдение на ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от включване в група за повишаване на социалните умения за общуване и решаване на конфликти.

5. насочване на детето или ученика към занимания, съобразени с неговите потребности – по препоръка на класния ръководител или на друг педагогически специалист;

5.1. извършва се след наблюдение на детето или ученика в процеса на обучението и в дейността на училището и установяване на необходимост от насочване към занимания, съобразени с неговите интереси.

5.2. Заниманията по интереси може да се провеждат чрез различни организационни педагогически форми - клуб, състав, ансамбъл, секция, отбор и други.

6. индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество) - осъществява от личност по избор на ученика, която той приема и уважава и която е изразила съгласие за участие в индивидуалната му подкрепа;

6.1. Индивидуалната подкрепа на ученика може да бъде осъществена от учител от училището, от лице от семейството, от близък на ученика или от обществено изявена личност, на която ученикът има доверие или която представлява пример за него и спомага за развитието на силните му страни и за цялостното му личностно развитие.

6.2. Класният ръководител на ученика организира осъществяването на индивидуалната подкрепа, за което информира родителя.

7. участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището, включително определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи – ученикът съвместно с класния ръководител избира конкретна дейност, определена в правилника за дейността на училището, която да извърши в полза на училището или паралелката.

7.1. Дейността в полза на училището или паралелката трябва да е съобразена с възрастовите особености и здравословното състояние на учениците и да не унижава тяхното достойнство.

7.2. определяне на възможности за участие на ученика в доброволчески инициативи, се осъществява по желание на ученика след избор на такива инициативи от училището.

За всички предприети дейности с децата или учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им с приобщаването в образователния процес и в институционалната среда, с участието в дейността на институцията и с поведенческите им прояви се информира родителят, а за дейността по т. 6 се изисква и информираното му съгласие.

За дейностите по т.3,4,5,7 директорът на училището въз основа на доклади на учители или класни ръководители и резултати от образователния процес издава заповед за определяне учениците и условията за провеждане на дейностите.

Родителят се информира за заповедта не по-късно от 7 дни преди началото на осъществяване на дейностите, както и за резултатите от изпълнението им.

Родителят е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогически специалисти при реализирането на дейностите.

При отказ от страна на родителя да съдейства и да подпомага реализирането на дейностите директорът писмено сигнализира дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на ученика за предприемане на действия при необходимост при условията и по реда на Закона за закрила на детето.

Директорът на дирекция "Социално подпомагане" уведомява директора на детската градина или училището за предприетите действия по отношение на родителя в срок до 10 работни дни от предприемането им.

Дейностите се предприемат и се осъществяват независимо от предприетите действия по отношение на родителя.

СТЪПКИ ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА

1. В началото на учебната година – определяне на координатор.

2. По време на учебната година информация от класните ръководители:

- за ученици от уязвими групи;

- за ученици с обучителни затруднения;

- за ученици с проблемно поведение;

- даровити ученици.

3. Доклад от класния ръководител до директора и или становище за необходимост от предоставяне на обща подкрепа (наличие на ученик с три последователни оценки Слаб (2) или срочна оценка Слаб (2) . Регистрира се в книгата за входяща кореспонденция - /Вх.№/

4. Работна среща на координатора с класния ръководител, учителите, които преподават на ученика и другите педагогически специалисти за събиране и обсъждане на информация и силните и слаби страни на ученика – Протокол на координатора.

5. Заповед на директора за определяне на вида обща подкрепа, срока и броя часове. Родителят се запознава от класния ръководител със заповедта срещу подпис.

7. Учителят (педагогическият специалист) изготвя график за провеждане на часовете с начална дата 7 дни след запознаването на родителя с дейностите за обща подкрепа. Учителят информира родителят с графика, чрез електронния дневник Школо.

8. Провеждането на часа се регистрира от учителя в електронният дневник Школо в раздел „Подкрепа“.

9. Когато ученикът/учителят отсъства по уважителни причини, след завръщането, пропуснатият час се провежда, като новата дата се отразява в графика в графа „Забележка“. Проведеният час се отразява в електронния дневник Школо.

10. При отсъствие на ученика по неуважителни причини, учителят информира класния ръководител. Родителят се информира чрез електронният дневник Школо. Пропуснатият час се провежда на нова дата.

11. При повторно отсъствие на ученика от насроченоата дата за провеждане на часа, класният ръководител организира среща между родителя на ученика и педагогически съветник/психолог за съвместно решение за организираната обща подкрепа.

12. Регулярни срещи за преглед на напредъка на ученика – по преценка.

13. Резултати

13.1. След приключване на дейностите учителят/педагогическият специалист прдоставя доклад, който се регистрира в дневника за входяща кореспонденция.

- постигнати цели – описват се и се прекратява общата подкрепа;
- частично постигнати цели – кои са постигнати и кои не са и причините да не се постигнат
- не са постигнати целите – описват се причините да не се постигнат и ученикът се насочва

към оценка на индивидуалните потребности от ЕПЛР за предоставяне на допълнителна подкрепа.

13.2. Родителят получава информация за постигнатите резултати на работна среща в училището или чрез електронният дневник Школо.

Резултатите се отразяват в елвктронния дневник Школо, както следва: в раздел Подкрепа /Дейности/ Резултати.

14. Общата подкрепа продължава до 3 месеца.

.